GLASILO SZDL LJUBLJANA-BEŽIGRAD

ZBOR OBČANOV

LETO: VII., ŠT. 8
DECEMBER 1967
CENA 40 par (40 st. din)

SREČNO 1968
Uredništvo »Zbora občanov«

Občinski proračun letos in prihodnje leto

Višek v banko

☐ Razgovor s predsednikom sveta za finance Ivom Severjem

Okrog denarja, kako bo z denarjem, koliko denarja imamo na voljo, za kaj ga bomo porabili in še dosti takih vprašanj, se redno sliši na sejah občinskih skupščin, ko odborniki razpravljajo o finančnih vprašanj v občini. Nedvomno se o tem dostikrat govori še premalo in v takih primerih se kaj rado zgodi, da občani mislijo, češ saj ima občina dosti denarja, zakaj pa se ta stvar ne uredi, kdaj pa mislijo zgraditi to in ono, bil bi že skrajni čas za popravilo tega in tega itd. Da vsaj malo osvetlimo smernice finančne politike bežigrajske občinske skupščine v prihodnjem letu, smo naprosili predsednika sveta za finance Iva Severja za kratek razgovor.

Kakšen je bil letošnji rebalans občinskega proračuna in kako bo vplival na razporeditev denarja prihodnje leto?

Pravzaprav lahko rečemo, da letos v pravem smislu besede rebalansa ni bilo. Svet za finance je sicer dobil nekaj predlogov za večje prerazporeditve denarja, vendar so bili ti zahtevki vse premalo utemeljeni. Ker smo imeli že med letom na voljo tekočo proračunsko rezervo — okrog 90 milijonov Sdin, smo lahko krili nepredvidene izdatke, ki bi drugače ob koncu leta lahko precej vplivali na rebalans proračuna. Tako smo lahko dali prispevek za regulacijo plač tovarni »Tops«, kar je zneslo 37 milijonov Sdin. Že ob zaključku prvega polletja smo izplačali tudi celotno vsoto, predvideno letos za financiranje strokovnega šolstva. V avgustu je skupščina izplačala še dodatnih 10 milijonov Sdin za financiranje strokovnega šolstva iz proračunske rezerve. Zaradi tega smo se v zadnjih mesecih letos odločili, da v prvi vrsti naredimo tako imenovane notranje premike, s tem da ugotovimo, če je kje poraba denarja manjša od predvidene in potem predlagamo občinski skupščini, da se denar, ki ni bil porabljen prenese na področje, za katero je bilo predvidenih premalo sredstev,

IVO SEVER

oziroma so tako menili na ostalih svetih. Ko smo obravnavali to, smo razdelili tudi večji del ostanka proračunskih dohodkov.«

Kako boste razdelili višek proračunskih dohodkov?

Ves višek proračunskih dohodkov bo razporejen drugače kot prejšnja leta. Upoštevati moramo namreč, da je Bežigrad občina, kjer se stalno naseljuje vse več ljudi. Kup neurejenih vprašanj bo nastal v zvezi s tem, ko bo stopil v veljavo deljen delovni čas. V taki, skorajda pretežno stanovanjski občini, je vedno premalo vrtcev, šol, da ne govorimo o objektih za oddih in razvedrilo. Že letos je svet za finance dal spodbudo, da je skupščina odobrila denar za izdelavo načrtov za plavalni bazen. Načrti so gotovi in drugo leto bi ga lahko že gradili. Zato bomo letos pri Splošni

NADALJ. NA 3. STR.

Občinska skupščina in družbeno politične organizacije želijo vsem Bežigrajčanom srečno in uspešno novo leto 1968

Enotna akcija

Združitev denarja za gradnjo stanovanj

Vsa leta po vojni se je veliko govorilo in še več pisalo o pomanjkanju stanovanj za nekdanje borce NOV. Kaže pa, da bo letošnji december prelomnica pri reševanju tega problema. Po dogovoru med SZDL Ljubljane in vodstvom Združenja borcev, naj bi združili sredstva ZZB, občin in pa sredstva, ki bi jih dajala vodstva občinskih odborov društev upokojencev v Ljubljani.

Občinski odbor Društva upokojencev Bežigrad se je odločil, da bo iz sredstev 4% prispevka, ki ga prejema od republiškega zavoda za socialno zavarovanje, oddvojil tretjino sredstev v skupni sklad. S tako zbranim denarjem bi morda lahko že v dveh letih rešili stanovanjski problem nekdanjih borcev. Tako bi tudi upokojenci pokazali solidarnost pri reševanju teh potreb, čeprav je tudi med upokojenci, ki niso člani ZZB, mnogo takšnih, ki živijo v nezdravih kleteh. Društvo upokojencev se bo trudilo, da bodo dobili tudi zanje primerna, skromna stanovanja.

Odbor društva upokojencev pa se boji, da stanovanjskega problema borcev ne bomo mogli rešiti, če se bodo stalno priseljevali v Ljubljano in bo vsakdo, ki bo prišel v mesto in bo član ZZB zahteval, da dobi stanovanje. O tem bi morali razmišljati odbori, ki bodo reševali stanovanjski problem borcev.

F. K.

29. decembra nova trgovina v Dolu

Otvoritev nove samopostrežne trgovine v Dolu bo 29. decembra, nam je zatrdil direktor Stanovanjskega podjetja Bežigrad Jože Črnugelj. Gradnjo poslopja, v katerem bo tudi pošta in prostori za krajevno skupnost, financira stanovanjsko podjetje. Investicijska vrednost novega objekta znaša 120 milijonov starih dinarjev. Trgovino bo uredilo trgovsko podjetje »Prehrana«. Mimo vseh drugih artiklov bodo prodajali tudi mleko in meso, zraven pa bo še bife, kjer bodo vsak dan pripravljali tople malice.

Ali vemo kaj jih zanima?

VELIKO MLADINE NIKJER NE SODELUJE

● Pogovor s Pavlom Lešnjakom, predsednikom komisije za družbeno neprilagojeno mladino

O mladinskem prestopništvu je bilo zadnje čase precej razprav. Komisija za družbeno neprilagojeno mladino občine Bežigrad si prizadeva, da bi na podlagi teh razprav prišli do konkretnih predlogov za ukrepe, ki bi omejili naraščanje mladinskega prestopništva. O teh problemih in nasploh o delu z mladino smo se pogovarjali s predsednikom komisije, sicer tudi odbornikom občinske skupščine, Pavlom Lešnjakom.

● Komisija za družbeno neprilagojeno mladino si je zadala nalogo: analizirati vzroke za mladinsko prestopništvo. Zavod za socialno delo je napravil obsežne analize. Na temelju teh analiz in vsestranskih ugotovitev, želimo posredovati občinski skupščini predloge, da bi ukrepali in izboljšali položaj.

Razpravljali smo že o delu z otroki v vrtcih in šolah. Ena od ugotovitev je, da bi morala vsaka šola imeti psihologa, ki bi zasledoval psihični razvoj otroka, zlasti še tistih, ki bi kazali kakršnekoli znake odklonov.

Potlej smo ugotovili, da je med mladino najmanj takšnih, ki bi bili ravno prav obremenjeni: nekateri so pre. obremenjeni z raznimi izvenšolskimi dejavnostmi, večina pa jih ni vključena nikjer.

Na drugi seji smo razpravljali o športnih in drugih organizacijah, ki vključujejo mladino. Nujno je, da v občinskem proračunu zagotovimo denar za športno in drugo dejavnost mladine, vendar pa s pogojem, da denar dobijo tiste organizacije, ki zares delajo z mladino in ki imajo izdelan program dela; kontrolirali naj bi porabo denarja, če zares ustreza tem načelom.

V vsaki krajevni skupnosti bi morali zagotoviti prostor, kjer bi bila mala športna igrišča. Do danes nisem v nobenem urbanističnem načrtu zasledil, da bi bila takšna igrišča predvidena. Pritegnila pa bi največ mladine v pubertetni dobi, ki je za vsakega mladega človeka najbolj kritična.

Pri delu z mladino naj bi pomagale tudi politične organizacije: Zveza komunistov, SZDL in Zveza mladine«.

Kako bi bolj konkretno določili vlogo teh organizacij?

● Socialistična zveza, ki združuje največ državljanov, naj bi poiskala ljudi, ki so strokovno sposobni voditi mladino, bodisi da gre za športno dejavnost, kulturno dejavnost, šah ljudsko tehniko itd. Zveza komunistov bi morala zadolžiti člane na terenu, da je njihova obveza sodelovati z mladino, da so

NADALJ. NA 3. STR.

NOVOLETNA ANKETA

Sladkosti županskega stolčka

Šest bežigrajskih predsednikov – štirje odgovarjajo

Odkar je Ljubljana razdeljena na pet občin in ima Bežigrad svojo občino, se je na županskem prestolu zvrstilo šest županov.

Prvi bežigrajski župan je bil France Drobež, ki je sedaj upokojen, na županskem stolu pa še vlada Karel Kušar, ki je neprofesionalni župan, kajti hkrati je direktor »Gospodarskega razstavišča« v Ljubljani.

Prvega župana nismo mogli najti za razgovor, zadnjega, sedanjega, pa hoteli nismo, ker se bojimo, da ga ne bi prekmalu izgubili. Hočemo, da še vlada. Vsaj do prvih volitev.

In tako smo obiskali župane, ki so vladali med prvim in zadnjim. Staneta Komana, ki je županoval za Bežigradom od novembra leta 1957 do januarja 1963 in je sedaj glavni direktor DINOSA.

Obiskali smo Jožeta Pogačnika, ki je županoval za Bežigradom od januarja 1963 do aprila 1966 in je sedaj generalni direktor VELETEKSTILA, med tem pa je uspešno opravil diplomo tretje stopnje na ekonomski fakulteti in je torej magister ekonomske znanosti.

Obiskali smo Janeza Vinklerja, ki je postal župan aprila 1966 in je vladal do januarja 1967; prej je bil tri leta podpredsednik občinske skupščine (profesionalec), sedaj pa je načelnik uprave za notranje zadeve mesta Ljubljana.

In kot zadnjega smo obiskali Joškota Pirnarja, ki je postal župan januarja letos in je vladal do konca aprila letos, torej do zadnjih volitev. Prišel je kot direktor, glavni in odgovorni urednik »Gospodarskeda vestnika« in se tja tudi vrnil.

NADALJ. NA 7. STR.

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE

Na seji občinske skupščine 13. decembra so odborniki razpravljali o poslovanju bežigrajskih gospodarskih organizacij v prvih devetih mesecih letos ter poslušali poročila občinskega javnega tožilstva, občinskega sodišča, sodnika za prekrške, mestnega javnega pravobranilstva in poročilo o požarni varnosti. Sprejeli so tudi sklep o nekaterih manjših spremembah v občinskem proračunu, ki jih je predlagal svet za finance ter sklep o drugačni organizaciji občinske uprave, kot je predlagal svet za delo in splošne zadeve.

Pred sodnika za prekrške je moralo največ državljanov zaradi prometnih prekrškov ali pa prekrškov zoper javni red in mir. Ugotavljajo, da je čedalje več prekrškov storjenih pod vplivom alkohola; eden od vzrokov za to pa je tudi, da v lokalih vinjeni gostje ravno tako lahko dobijo pijačo.

V poročilu občinskega sodišča je bilo še posebej govora o mladinskem prestopništvu. O tem so več razpravljali tudi odborniki.

Javno tožilstvo je zlasti opozorilo gospodarske organizacije za nesreče pri delu; vzroki za nesreče so največkrat v splošni brezbrižnosti, slabi organizaciji in nepravilni uporabi varnostnih pripomočkov. Poudarili so še, da so bile inšpekcijske službe premalo aktivne pri odkrivanju kaznivih dejanj v gospodarstvu.

O spremembah v občinskem proračunu je več povedal predsednik sveta za finance Ivo Sever (razgovor objavljamo na tej strani), razgovor s tajnikom občinske uprave pa objavljamo na 3. strani.

„Ogrodje je narejeno!"

Pogovor s političnim sekretarjem obč. komiteja ZK Janezom Železnikom

JANEZ ŽELEZNIK dela kot direktor Centra strokovnih šol, opravlja pa tudi funkcije političnega sekretarja občinskega komiteja Zvezi komunistov v naši občini.

● Tovariš sekretar, kot vemo je v bežigrajski občini končana reorganizacija Zveze komunistov?

»Da, vse prve in s tem ustanovne seje četrtnih konferenc ZK so že bile. Ogrodje organizacije na tem območju je narejeno. To pa je šele prva faza, ki je bila nujna, da smo prišli do bistva reorganizacije ZK.«

● Bistvo pa je drugačna vsebina dela. Čemu bi po vašem mnenju komunisti naše občine morali posvečati največ dela?

»Okrepiti idejno in politično vlogo ZK v sistemu samoupravljanja! To čutimo vsi, ki nam je do napredka, kajti sam sistem — pa naj bo še tako popoln — še zdaleč ni vse! Še večji vpliv Zveze komunistov bodo dosegli le, če bo idejna in politična angažiranost njenih članov večja.«

● In kako boste to dosegli?

»To bo proces, ki mora sprožiti premike v miselnosti in zavesti članov ZK. Glavno nalogo bo moralo opraviti zavednejše jedro v organizacijah, ki bodo — če lahko tako rečem — vso organizacijo in politična aktivnost »potiskala« naprej. Nekateri člani ZK ne kažejo kdo ve kakšne zavzetosti in volje za delo. To je tudi razumljivo. Zakaj Vloga ZK je zdaj drugačna kot je bila, marsikdo je zaposlen s svojimi osebnimi problemi itd. Mnogo več pa je takšnih, ki so pripravljeni delati in tudi nekaj narediti.«

● Omenili ste jedra! Kakšna so merila, ki bodo odločala, kdo bo spadal k jedru?

»Vsi, ki so pripravljeni resno in zavzeto sodelovati pri razreševanju političnih in družbenih problemov.«

● Prve seje četrtnih konferenc so že bile! zanima nas, koliko četrtnih konferenc je na območju občine in koliko komunistov je bilo izvoljenih v njihove organe?

»Četrtne konference so tri — v Savskem naselju, Stožicah in za Bežigradom. Na ustanovnih sejah so v četrtne konference izvolili 139 komunistov, v komisijah pri teh konferencah pa 64 komunistov.«

● Kaj pomenijo četrtne konference v delu Zveze komunistov?

»Gre za novo metodo dela, ki bo omogočila temeljitejše proučevanje idejnih tokov in obravnavanje idejne ter družbene problematike in ki bo angažirala širok krog komunistov. Ko bodo komunisti temeljito proučili stanje, se bodo dogovorili za stališča, potem pa — kar je še zlasti pomembno — da jih bodo uresničili. Naj omenim, da so razprave na vseh treh četrtnih konferencah poudarile, da si bomo komunisti pridobili večji ugled in učinkovitost le, če bomo tudi naredili tisto, kar smo se dogovorili. Zato komunisti ne moremo govoriti, kaj naj drugi delajo. Kritičnost do svojega dela nam mora pomeniti osnovo za nadaljnje akcije pri katerih se bo treba izogibati poenostavljanju in površnskemu obravnavanju raznih pojavov ter problemov. Takšno stališče pa zahteva resnejše proučevanje teorije, pa tudi uporabo teoretičnih ugotovitev pri praktičnem delu. Zavedati so moramo, da bo samo takšno delo rodilo sadove.«

● Izkušnje kažejo, da ni tako težko priti do skupnih stališč. Tudi občinska konferenca je sprejela dobra stališča, samo — žal — mnoga so ostala na papirju. Kaj in kdo jamči, da ne bo tako tudi s stališči četrtnih konferenc?

»Kdo jamči? Komunisti se moramo dogovoriti za akcijo na podlagi svojih ugotovitev in spoznanj ob zavesti, da je način (tudi to se bodo dogovorili!) kako bodo opravili nalogo, po njihovem mnenju najboljša rešitev! Prepričani bodo, da mora tako biti, za kar se zavzamejo. Torej bo zelo pomembna moralna obveznost za izvršitev dogovorjenih stališč, Če pa so tisti, ki so sprejeli stališča, kjub temu ne bodo zavzemali za uresničitev, potem so na voljo že vzgojni ukrepi — od opomina do izključitve. Vendar . . .«

● Vendar?

»Strinjam se s tistimi, ki menijo, da opomini in ukori ne ustrezajo in da jih kaže zamenjati z javno kritiko . . . Javno kritiko, nato pa izključitev. Če nekdo noče delati, zakaj bi bil član Zveze komunistov? Zatorej ne kaže izključitve vedno okvalificirati kot posledico negativnega idejnega ali političnega delovanja.«

● Brali smo o nekaterih kolektivih, kjer so se dogajale razne nepravilnosti, ki so privedle do skrajno napetih in nezdravih odnosov. V teh kolektivih so tudi organizacije ZK. Ker so takšni primeri bili tudi za Bežigradom, boste laže komentirali vlogo komunistov . . .

»Da, organizacija ZK ni delala tako, kot bi morala! To je jasno! Vzroke pa lahko iščemo tudi v strukturi članstva organizacije kjer predstavljajo večino člani z vodilnimi položaji v delovni organizaciji in katerih interesi se marsikdaj razhajajo z interesi ostalih članov. V takšnih razmerah in s takšno strukturo pa organizacija ZK ne more odigrati pozitivne in napredne vloge. Včasih razvoj celo ovira.«

● Prišla sva do strukture? Kakšna je v občini?

»Tako kot skoraj povsod je tudi v naši občini odločno premalo neposrednih proizvajalcev v Zvezi komunistov — le okrog 28%! Premalo pa je tudi mlajših članov, saj je velika večina takšnih, ki so starejši kot 35 let. Zato je tudi pri nas nujna pomladitev! Žal pa so kljub vsemu sprejemi še marsikje preveč formalno kadrovski in se ne ločijo mnogo od sprejemov v tistih časih, ko je bil pogoj tudi podpis dveh komunistov. Marsikje se zadovoljimo samo s sprejemom mladega člana, dajo mu knjižico, poberejo članarino — to pa je tudi vse! Pozabljajo, da je treba z mladimi člani tudi delati! Vendar pa smo pri sprejemanju mladih letos vendar le napredovali! Na gimnaziji so jih sprejeli 9, na šoli PTT — 6, v Savskem naselju — 19 itd.«

● Mestna konferenca ljubljanskih komunistov je bila 20. decembra. Ustanovljena je bila mestna organizacija ZK. Kako bo z občinskimi komiteji?

»Formalno bodo ukinjeni, dejansko pa bodo še nekaj časa obstajali. Vendar ne kot komiteji, temveč kot skupine komunistov, ki bodo pomagale mestni in četrtnim konferencam pri opravljanju njihovih nalog.«

● Mnogi mislijo, da bodo nove organizacijske oblike ZK bolj spodbujale članstvo k delu in da še bolj oprepile vlogo komunistov!

»Veliko je odvisno od ekip, ki so bile izvoljene v četrtne konference in njihove komisije. Uspeh pa ni odvisem samo od njih, ampak predvsem od tega, koliko komunistov bo pripravljeno zares prijeti za delo in kako se bomo znali dela lotiti. Ni dovolj samo hoteti, tudi znati je treba.«

V. Č.

Lep uspeh

Komedija »Klopčič« na saveljskem odru

V soboto 9. decembra je bila v prosvetnem domu Savlje premiera komedije Petra Budaka »Klopčič«. Predstavo je pripravilo prosvetno društvo Savlje-Kleče in dramska skupina tovarne »Tonosa«. Predstavo so ponovili še v nedeljo, naslednjo nedeljo pa za kolektiv tovarne »Tonosa«. Predstave so bile dobro obiskane, gledalci pa so s toplim aplavzom pozdravili nastopajoče.

Prosvetno društvo Savlje-Kleče je še edino v naši občini, ki vsako leto pripravi nekaj dramskih predstav; v dvorane privabljajo čedalje več ljubiteljev gledališke umetnosti. Tesno sodelujejo z dramsko skupino tovarne »Tonosa«. Uprava podjetja jim nudi vse možnosti in jih z razumevanjem podpira. Prispevali so tudi nagrade; na predstavah so izžrebali nekaj vstopnic in gledalci so dobili nagrade. To je prvi primer v naši občini, da je tovarna v ta namen nudila svoje izdelke.

Režiser Roman Noveli je o predstavi povedal to-le:

»Delo hrvatskega pisatelja Petra Budaka »Klopčič« prikazuje življenje v zakotni liški vasi, govori o odmaknjenem življenju, povezanim z živo folkloro in tipičnimi narodnimi običaji. Lahko trdim, da so bili saveljski igralci kos temu delu, saj je predstava doživela lep uspeh, kar nam dokazuje tudi večkratno aplaudiranje po uprizoritvi. Zelo sem bil zadovoljen z resnostjo in prizadevnostjo pri vajah in popolni predanosti predstavi, saj so igralci prebili na vajah 45 ur trdega, intenzivnega dela, za kar je treba precej požrtvovalnosti.«

»Linhartove značke« za igralce v Savljah

Devet kulturno-prosvetnih delavcev prosvetnega društva Savlje-Kleče je dobilo »Linhartovo značko«. To je priznanje, ki ga za požrtvovalno, dolgoletno gledališko delo daje Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenije. Priznanja so v Savljah dobili: Fanči Črtanc, Francka Hemler, Janez Markelj, Roman Novelli, Dana Presetnik, Janez Presetnik, Josip Strašek, Jani Šolinc in Nikola Zatler. Imenovani že po deset let in več, sezono za sezono, sodelujejo pri prosvetnem društvu Savlje-Kleče.

»Linhartove značke« je v imenu občinskega sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Ljubljana-Bežigrad razdelil Ivan Kunaver. Slovesnost je bila po premieri komedije »Klopčič«.

Gospodarsko razstavišče
Ljubljana, Titova 50

Sejemske prireditve na Gospodarskem razstavišču prihodnje leto:

- **od 13. do 21. januarja — MODA 1968** — 13. sejem konfekcije, modnih tkanin, pletenin, usnja, izdelkov usnjarsko predelovalne industrije in raznih modnih artiklov z mednarodno udeležbo.
- **od 19. aprila do 26. maja — 3. BIO—LJUBLJANA 1968** — 3. bienale industrijskega oblikovanja, jugoslovanska razstava z mednarodno udeležbo.
- **od 11. do 19. maja — ALPE ADRIA**, 7. mednarodni sejem.
- **od 8. do 16. junija — 8. MEDNARODNI LESNI SEJEM.**
- **od 31. avgusta do 8. septembra** — 14. mednarodni sejem vin, žganih pijač, sadnih sokov in opreme, 3. specializirani sejem gostinske in turistične opreme.
- **od 8. do 13. oktobra — SODOBNA ELEKTRONIKA**, 15. mednarodna razstava elektronike, telekomunikacij, avtomatizacije in nuklearne tehnike.

Reorganizacija Zveze komunistov

Prve seje četrtnih konferenc

Novi sekretarji četrtnih komitejev: Rajko Šugman, Jože Bučar in Franček Hudej

Na prvih sejah četrtnih konferenc Zveze komunistov za Bežigradom, ki so bile v začetku decembra, so razpravljali o programih dela ter izvolili člane četrtnih komitejev in komisij.

Kot smo že poročali, v Ljubljani ne bo več občinskih komitejev Zveze komunistov, ampak četrtne konference. Za Bežigradom so tri: »Bežigrad«, »Posavje« in Savsko naselje.

Četrtna konferenca Zveze komunistov »Bežigrad« obsega področje krajevne skupnosti »Bežigrad« in del krajevne skupnosti »Stadion«.

Člani četrtnega komiteja: Janko Bavčer, Miroslav Dolanc, Lojze Fortuna, Franc Kumše, Franc Musar, Ivan Novak, Ivica Papič, Savo Šifrer in Rajko Šugman.

Sekretar je Rajko Šugman.

Četrtna konferenca Zveze komunistov »Posavje« obsega področje krajevnih skupnosti »Posavje«, Črnuče, Šentjakob, Beričevo in Dol.

Člani četrtnega komiteja: Jože Bučar, Franc Križaj, Rado Milošević, Božo Novšak, Marko Rožman, Alojz Smolnikar in Andrej Žerovnik.

Sekretar je Jože Bučar.

Četrtna konferenca Zveze komunistov Savsko naselje obsega področje krajevnih skupnosti »Savsko naselje« in »Boris Kidrič« ter del krajevne skupnosti »Stadion«.

Člani četrtnega komiteja: Tončka Berlič, Peter Erjavec, Tone Florjančič, Franček Hudej, Leon Hvala, Vinko Kogovšek, Vinko Koren, Franc Leben, Marija Operčkal, Ivan Štih in Vlado Tance.

Sekretar je Franček Hudej.

RAJKO ŠUGMAN

JOŽE BUČAR

FRANČEK HUDEJ

DAN JLA

ČESTITKE ZA NAŠ PRAZNIK

Za največji praznik naše armade so časopisi polni besed o tem, kaj in kako živijo vojaki, kaj menijo o ljudeh, ki jih spoznajo na svojih sobotnih in nedeljskih sprehodih, kaj počnejo v krogu vojašnice. Prav tako pa je tudi res, da Ljubljančani, torej tudi občani za Bežigradom, vedno mislijo na vojake, ki živijo v njihovi soseščini, v njihovem mestu. Neko soboto, bilo je nekaj dni za izraelskim napadom na arabske države, sem srečal znanca, ki je bil precej zaskrbljen in mi je že od daleč klical: »Cuj, nekaj se dogaja,« je dejal. Menda sem ga začudeno gledal, saj je takoj nadaljeval: »Mar ne vidiš?! Vojakov ni od nikoder.« Potem pa je nekaj sam sebi brundal v brada, češ »ves dan imam pokvarjen.«

Za »navadnega« občana pomeni vojak na cesti občutek varnosti, občutek, da je vse v redu in da življenje mirno teče naprej.

V teh zimskih mesecih, ko iz službe hitimo domov k topli peči, pa se le redko spomnimo, kakšen je delovni dan vojaka iz naše vojašnice, ki jo vsak dan gledamo, a redko pokukamo vanjo. Kaj delajo mladi vojaki pozimi, okrašeni s snegom, ko se jeklo lepi za roke? Za pretekle tri mesece, kar so oblekli »sivomaslinaste« uniforme, so se vojaki, ki jim starejši tovariši še vedno pravijo »fazani«, »remci« ali podobno — kar je treba vzeti kot šalo ne zlonamerno — že veliko naučili. Iz dneva v dan se v vojaškem poligonu izmenjujejo vojaki, odmevajo komande, slišijo ostri koraki čete v maršu, v odmoru, ko se zasliši priljubljeni »deset minuta voljno« — pa poslušajo šale, še enkrat prečitajo pismo dekleta in prižgejo cigareto. Ko jih opazuješ s strani, bi človek dejal, da so to še otroci, saj večina nima več kot devetnajst let. In ko je »zanimanja« konec in orožje pospravljeno in očiščeno, vidiš smejoče se obraze v vojaškem klubu, ali v bližini vojaške kantine, ali pa resen, zasanjan obraz za kosom papirja, na katerem so zapisane besede: »Draga moja . . .

Bolj ko se bliža njihov praznik, Dan JLA, bolj se pripravljajo mladi vojaki na praznovanje. Obleke so očiščene, skrtačene, gruča okoli ekonoma prosi za novo zvezdo, da se bo bolj blešcala titovka. V mislih so že doma, tisti, ki so dobro delali in si priborili nagradni dopust, pri dekletih v mestu, v domu JLA, kjer se vsako leto srečajo z mladino. Ne enkrat, velikokrat so si postali že stari znanci. In ko odhajajo iz Ljubljane marsikoga spomini zmagajo in utrne se mu tudi solza.

Lahko pa bi vam predstavil tudi Stjepana, ki je ostal v Ljubljani potem ko je odložil vojaško suknjo, ali Mirka, ki se vsako leto, ko dobi dopust od svoje delovne organizacije, vrne v Ljubljano med stare znance. Morda kdaj drugič.

JLA praznuje svoj in naš praznik. Ko čestitamo njim, vojakom in starešinam, pravzaprav čestitamo sami sebi — za svoj praznik!

-ic

Prispevek občanov za asfalt Čargove ulice

Prebivalci dvanajstih hiš Čargove ulice v Stožicah so prispevali 1,2 milijona starih dinarjev za asfaltiranje njihove ulice. Svoj delež je dala že krajevna skupnost »Posavje« (800.000 Sdin) in stanovanjsko podjetje Bežigrad, prav tako 800.000 Sdin. Predsednik krajevne skupnosti Janez Dremelj nam je povedal, da imajo v načrtih tudi asfaltiranje podaljška Ulice padlih borcev; tudi tam so prebivalci pripravljeni posebej prispevati.

Višek v banko

NADALJ. S 1. STR.

gospodarski banki naložili naš višek proračunskih dohodkov — okrog 220 milijonov Sdin na vezano vlogo. Na osnovi tega bo lahko občinska skupščina dobila posojila in drugo leto bomo imeli na voljo skupaj s posojilom okrog 300 milijonov Sdin, v letu 1969. pa še dodatnih 120 milijonov. Tako bi lahko dali 130 milijonov Sdin za vrtec, ki so ga začeli zidati letos pri bežigrajski gimnaziji, za bazen bi porabili okrog 50 milijonov, za načrte za novo šolo 20, 40 milijonov Sdin pa za šentjakobski vodovod, ki bi že v dveh letih lahko povrnil vloženi denar in tako bi lahko že v letu 1969. začeli graditi novo šolo, ki naj bi bila gotova še isto ali pa v začetku drugega leta. Jasno je, da bo občina za te gradnje prispevala tudi iz proračuna, s proračunskim denarjem bo zagotovljena tudi dograditev letos začetih objektov (telovadnica v Dolu, vrtec itd.)«.

Kako bo drugo leto s financiranjem strokovnega šolstva?

Že letos se je strokovno solstvo znašlo v izredno težkem položaju. Financirali smo ga s proračunskimi prispevki občin in prispevki delovnih organizacij, ki pa niso bili obvezni. Po novem zakonu o financiranju šolstva, pa sodi sedaj strokovno šolstvo v izobraževalne skupnosti, ki pa pravzaprav še vedno skrbijo za financiranje njegovih potreb na isti način kot prej, to se pravi iz obveznega prispevka za izobraževalne skupnosti in prostovoljnimi prispevki gospodarskih organizacij. Temeljna izobraževalna skupnost Ljubljana se je letos ponovno obrnila na našo občinsko skupščino s predlogom, da bi odobrili še dodaten prispevek. Svet za finance je zahteval podrobno obrazložite vin sicer: kako svoje obveznosti izpolnjujejo druge občine te izobraževalne skupnosti, kako in koliko plačujejo gospodarske organizacije in končno tudi, kakšna so merila za obremenitve posamezni h občin. Ko bomo dobili zadovoljiv odgovor, bomo o tem znova govorili, menimo pa, da se ravno v teh vprašanjih skriva vsa bodoča problematika financiranja strokovnega šolstva. Tudi strokovno šolstvo je del naše kulture in zato ne bi smelo biti zapostavljeno in odvisno od dobre volje ene ali druge občine, oziroma gospodarskih organizacij v občini. Prej ali slej morajo v gospodarskih organizacijah uvideti, da je strokovno šolstvo ravno tako izobraževanje in da ne more živeti kot pastorek.«

Kakšne bodo splošne smernice finančne politike občine drugo leto?

Proračun ljubljanske občine mora najti svoje pravo mesto v odnosu do zvezne in republiške finančne politike, ravnati pa se mora tudi po smernicah mesta in odnosov med mestnimi občinami ter mestnim svetom pri izvajanju skupnih nalog. Drugo leto se bodo, glede na predložene predpise, ki pravijo, naj se razbremeni gospodarstvo, za nekoliko zmanjšali dohodki od prispevkov. Zato bo morala občinska skupščina najti nadomestilo v drugih dohodkih, predvsem pa bo morala bolj podrobneje izdelati sistem obdavčitve osebnega dela. Se naprej bo morala občinska skupščina zastopati stališče, ki ga je zavzela že letos in ki bi mu lahko na kratko rekli: v proračunski potrosnji mora vladati maksimalno mogoče varčevanje. Tako občinska skupščina kot njen svet za finance sta že mnogokrat ugotovila, da so potrebe v občini zelo velike in da je nemogoče vse naenkrat zadovoljiti. Zato je treba vsako leto sproti uskladiti potrebe z možnostmi, ki jih nudi proračun in vedno zadovoljiti tiste zahteve, ki so najpotrebnejše za nemoten razvoj občine.«

K. D.

Reorganizacija uprave

Pogovor s tajnikom občinske skupščine Ivanom Levstkom

Na zadnji seji je občinska skupščina sprejela tudi sklep o reorganizaciji občinske uprave, ki bo imela poslej te-le odseke: za proračun in premoženjske zadeve, za dohodke, za gospodarstvo, za komunalne in gradbene zadeve, za družbene službe ter odsek za splošne zadeve. V zvezi z reorganizacijo so razrešili dosedanje načelnike oziroma vodje oddelkov in razpisali nova delovna mesta šefov odsekov.

Nova uprava bo bolj prilagojena občinski skupščini; skupščina ima 6 svetov in po novem bo vsak svet imel upravni organ, ki bo izvajal sklepe svetov. Uprava bo tako bolj prilagojena potrebam skupščine in občanom.

■ **Velikorat je govora o nenehni reorganizaciji občinskih uprav, je dejal tajnik občinske skupščine Bežigrad Ivan Levstek, kar naj bi imelo tudi določene slabe posledice. Vendar za Bežigradom nismo spreminjali organizacije 4 leta — razen služb, ki so se združile za vse mesto — kar je pri nas že skoraj rekordni čas. Očitek o neprestanih spremembah torej ne drži.«**

— Kaj nam obeta nova organizacija, smo ga vprašali.

■ **Predvsem večjo učinkovitost pri delu, za občane pa manj nepotrebnega iskanja odgovornih ljudi, ker smo doslej marsikašno zadevo še reševali na dveh krajih.«**

— Oprostite, ampak upravo si še vedno največkrat predstavljamo kot pot od vrat do vrat: »Tega ni pri nas, pojdite v sobo to in to, pridite jutri itd«.

■ **S tem se ne bi strinjal. Naša uprava je majhna. Vendar pa imajo občani pri nekaterih zadevah (lokacije in podobno) vseeno precej poti, to pa zato, ker so prostojnosti razdeljene med občino, mesto, Ljubljanski urbanistični zavod itd.«**

— Uprava tudi po novem ne bo neka imaginarna reč, ampak bodo to ljudje za pisalnimi mizami . . .

■ **Kadrovska zasedba novih delovnih mest bo seveda nadvse pomembna. Struktura se bo bistveno popravila, saj iščemo nove ljudi z višjo in visoko izobrazbo. Razpis za šefe odsekov smo že objavili, zdaj bo na vrsti razpis za delovna mesta, ki že zdaj niso bila zasedena ter za nova delovna mesta, ki jih bo približno 5. Od kvalitete ljudi, zaposlenih na teh delovnih mestih, bo odvisno kvalitetno delo uprave. Vendar moram reči, da je dobre kadre težko dobiti, zlasti zaradi negotove prihodnosti občinskih uprav v Ljubljani.«**

»PREVIDNOST JE MATI MODROSTI«

Tega starega reka bi se morali držati tisti, ki kupujejo od gradbenih podjetij stanovanja, zgrajena za prodajo. Mnogo smo že slišali o napakah, ki jih opazijo najemniki v stolpnicah in blokih, pa tudi kupci stanovanj. Teh pomanjkljivosti bo vedno dovolj, če prizadeti ne bodo energično nastopili pri gradbenih podjetjih, pa naj se ta imenujejo tako ali tako.

V stanovanjskem bloku Združenja zveze borcev v Triglavski ulici so že ob vselitvi ugotovili sila pomanjkljivo izdelavo obrtniških, pa tudi zidarskih del (montaža manjvrednih pip v kuhinjah in kopalnicah, skrajno površno vzidane ploščice v kopalnicah itd.)

Investitor bi moral zadržati neko vsoto pri izplačilu in ta znesek izročiti šele, ko bi bile napake popravljene. V bloku v Triglavski ulici tega niso storili, zato gradbeno podjetje ni niti malo upoštevalo pritožb hišnega sveta in tudi ne stanovanjskega podjetja. Podjetje ni opravilo predpisane super kolavdacije, kar prav gotovo ni bilo pravilno.

F. K.

Hitreje do stanovanj

Stanovanjsko podjetje Bežigrad-Moste bo organiziralo združevanje sredstev za gradnjo stanovanj. Pripravljeno je prispevati svoj delež v višini 20 do 30% gradbene cene stanovanja, delovne ali druge organizacije pa bi vložile 70 do 80% svojih sredstev.

V zadnjih dveh letih je gradnja stanovanj precej zastala. Po ukinitvi stanovanjskih skladov so sredstva razdrobljena po delovnih organizacijah in le banka se je doslej resneje ukvarjala z zbiranjem teh sredstev, da bi pomagala kupcu hitreje priti do lastnega stanovanja. Delovne organizacije pa rešujejo stanovanjske probleme, tako, da svojim delavcem odobravajo individualna posojila za adaptacije oziroma gradnjo stanovanj.

Stanovanjsko podjetje Bežigrad-Moste pripravlja za novo poslovno sodelovanje svoj dolgoročni program. Gradili naj bi cenena, pa tudi dražja stanovanja. Za sodelovanje pri tem lahko delovne organizacije uporabijo sredstva stanovanjskega prispevka, sredstva sklada za skupne porabe in posojilo banke.

Kanalizacija na Črnučah

Čistilna naprava je veljala 124 milijonov Sdin

Lani v septembru je začelo ljubljansko komunalno podjetje »Kanalizacija« graditi na Črnučah novo čistilno napravo. Dogradili so jo letos v začetku novembra, stala pa je nekaj manj kot 124 milijonov starih dinarjev. Od te vsote so podjetja »Energoinvest«, »Elma« in »Stanovanjsko podjetje Bežigrad« prispevala 30 milijonov, za ostalo pa je »Kanalizacija« najela dolgoročno posojilo pri Vodnem skladu SRS ter pri Kreditni banki in hranilnici Ljubljana.

Kaj so s tem pridobile Črnuče? Preskrba naselja z vodo je naselju zagotovljena pravzaprav le iz novega črnuškega vodovoda in še nekaterih vodnjakov, vse odpadne vode pa so se na tem območju dosedaj odtekale iz grezenic v tla ali v črnuški potok, ki usiha na savskem produ, prav v zaščiteni coni edinega vodnjaka črnuškega vodovoda. To se pravi, da bi se lahko pitna voda prav hitro in temeljito onesnažila z odpadno vodo, tako stanje pa pomeni stalno nevarnost za vse prebivalce, saj lahko v izredno kratkem času izbruhne epidemija kakšne kužne bolezni, ki se mimogrede zanese še v mesto samo. In prav ta nevarnost je sedaj odstranjena.

Kakšne težave so se postavile graditeljem na pot? V prvi vrsti je bilo treba računati na to, da se bo število prebivalcev na Črnučah v bodoče še precej povečalo. Že leta 1965 je bilo na Črnučah okrog 2500 prebivalcev in 3 močna industrijska podjetja: »Elma«, »Opekarna«, in »Energoinvest«. Industrijska dejavnost se bo v bodoče še povečevala. Projektanti so zato morali upoštevati razvoj naselja in gradnja črnuškega kanalizacijskega sistema je potekala po dveh glavnih smernicah: v naselju so zgradili ločen kanalizacijski sistem za odpadno vodo, ki prihaja v čistilno napravo, od tam pa vodo očiščeno spuščajo naprej v Savo. S tem so upoštevali tudi kasnejšo fazo gradnje, po katerem se bo odpadna voda prečrpavala v centralni kanalizacijski sistem mesta Ljubljane in sicer po novem mostu čez Savo. Zato mora biti čistilna naprava kar se da cenena, vendar mora kljub temu tako dobro očistiti vodo, da iztok ne bo ogrožal niti kopalcev v Savi niti vodnih virov v njeni bližini. Da pa se ne bi odpadne vode mešale z vodnimi viri, so delavci »Kanalizacije« zgradili več kot 2.600 metrov kanalskih vodov, ki pripeljejo odplake naravnost v čistilno napravo.

Sama čistilna naprava deluje na principu visoko obremenjenega oksidacijskega jarka. Pred tem jarkom priteče voda v usedalnik, kjer se na dno usedejo vse grobe stvari, v samem oksidacijskem jarku pa voda kroži, s posebnimi krtačami, ki se vrtijo, se potem v vodo dovede toliko zraka, da se zelo pospeši razvoj mikroorganizmov, ki razkrojijo v vodi vse organske snovi. Iz oksidacijskega jarka pa teče voda še v drugi usedalnik, od koder jo lahko spustijo v poseben akumulacijski bazen ali naravnost v Savo.

Pri projektiranju čistilne naprave so predvidevali tudi povečanje števila prebivalstva. Zmogljivost naprave, ki je izračunana na 2.500 prebivalcev, se lahko poveča, tako da bo še vedno zadostovala četudi bi bilo na Črnučah 4.000 ljudi. Zadošča tudi potrebam industrije.

D.

Ali vemo kaj jih zanima

NADALJ. S 1. STR.

vedno prisotni s svojo politično idejo. Zveza mladine bi morala odkrivati nova in nova področja, ki zanimajo mladino; njihove interese in želje mora odkrivati hitro in elastično ter takoj ukrepati, saj pri nas od ugotovitev pa do realizacije nekega programa preteče veliko, veliko časa«.

Zares, ali sploh vemo, kaj mladino zanima?

● »Napačna je trditev, da mladino ne zanimajo, na primer, filozofska vprašanja sedanjega časa, nove smeri v umetnosti, pa če hočete seksologija itd. Treba je začeti s tistim, kar mladina želi. Tu pa delamo večkrat velike napake. Imamo ljudi, ki lahko pojasnijo najbolj zapletene tehnične novosti: takoj dobimo komentarje o novih podvigih v vesolju in podobno. Ob zelo množičnih gibanjih: vzemimo pojav beat glasbe, dolgolasce in če hočete hippijevsko gibanje, pa pustimo mladino brez komentarja, stvar prepustimo slučajnosti. Prav takšna nova gibanja pa mladino najbolj zanimajo. Pri tem delamo še eno napako: mlade ljudi ocenjujemo po zunanjosti, ne pa po tem, kaj zares so. Vsaka doba je imela modne norosti in ni rečeno, da je tisti pokvarjen, ki jih posnema. Pri tem bi omenil, recimo še, protestne pesmi. Mladina se na ta način izraža proti vojni. Ali je to negativno?«

Pri tem radi rečemo, da mladina nima pravih ciljev, zavesti.

● »Danes mladina res nima tiste ali pa takšne narodne zavesti, kot smo jo mi morali imeti. Danes je življenje urejeno. Čutiti pa je pomanjkanje idealov, ciljev. Tisti, ki imajo trdne cilje, so dobri dijaki in študentje, dobri državljani. Cilji pa so seveda različni. Sami smo navadili mladino, da vidi izključno v visokem standardu enega od ciljev«.

PAVEL LESNJAK

Tu pa smo že pri starših.

● Svoj čas sem se navduševal za šolo za starše. Vendar ugotovili smo, da so na predavanja prišli tisti, ki so že dovolj skrbeli za otroke. Onih, katerim bi bila šola najbolj potrebna, ni bilo. Vzrok vidim v tem: ne zavedajo se, da so starši, velikokrat pa je po sredi tudi borba za dinar. Takrat, ko je bilo predavanje, so bili bodisi v službi, ali pa je bil to njihov edini prosti čas.

Starši bi morali biti bolj odgovorni za svoje otroke: kje so, kako se obnašajo, kako oblačijo. Navsezadnje, kje mladina dobi toliko denarja, če nima lastnih dohodkov?«

GRAL

Avtoobnova

Generalni remont avtomobilov
LJUBLJANA, Titova 136
telefon 310-594, 311-843

Obnavljamo vsem težkim vozilom spodnje ustroje, karoserije, sklope, električne instalacije in glave motorjev TAM-4500. Na zalogi imamo za takojšnjo vgraditev obnovljene motorje TAM-4500, TAM-Pionir in FAP-FAMOS; zanje dajemo tudi garancijo.
Izvršujemo popravila vseh težkih vozil, po potrebi tudi na terenu ali pa jih odvlečemo v našo remontno delavnico. Izvršujemo servisne preglede na vozilih TAM, FAP, AVALA, OM, CSEPEL TATRA.
Izdelujemo nadomestne dele za vsa vozila, za katera izvršujemo servise. V glavnem izdelujemo: polosovine, vzmeti, svornike, puše, kolesne vijake in matice, ventile motorja, kroglične svornike s šalicami itd. ter nadomestne dele za gradbene in kmetijske stroje.
Brusimo motorne gredi, valje in bloke motorjev, valje motornih koles, rezkarje in orodja. Rezkamo glavne in ojnične ležaje.
Obratujemo dnevno — sprejemamo in oddajamo vozila. S koriščenjem naših uslug si prihranite: čas, dinarska in devizna sredstva.
Se priporočamo!

Tovarna transformatorjev »Energoinvest«

Dela preveč - denarja malo

Črnuče, dec. — Kolektiv črnuške tovarne transformatorjev z zaskrbljenostjo pričakuje prve mesece po novem letu. Zakaj?

»Dela imamo veliko, preveč, da bi ga zmogli. Iz meseca v mesec je večja produktivnost, zmeraj delamo več in boljše transformatorje — plače gredo pa navzdol. Tu posredi nekaj ne bo v redu!«

In natanko tako je. Delavec ve, kaj je prav. Če več dela, če več naredi, bi moral tudi več zaslužiti. V »Energoinvestu« pa je zadnjega pol leta prav obratno. Svet se je postavil na glavo . . .

Kje in kakšni vzroki so za to?

Prodajna cena transformatorjev na domačem in tujem trgu je z ozirom na nabavno ceno materiala daleč prenizka — ali v transformatorje vgrajeni material je odločno predrag, zato mora tovarna prodajati svoje izdelke na domačem trgu za lastno ceno, v Sovjetsko zvezo pa celo pod lastno ceno.

Delavci se potemtakem upravičeno sprašujejo; »Zakaj delamo za Rusijo, če pa imamo pri njej naprej planirano čisto izgubo?

Dobro, vse to so bolj ali manj znane stvari, zato jih ne bomo ponovno pogrevali.

»Za določen transformator, ki ga naredimo pri nas, dobimo v tujini 1.000 dolarjev. Prav takšen transformator, ki ga narede Nemci, pa velja v Nemčiji 2.000 dolarjev! Toda, kakor hitro Nemci isti transformator izvozijo, mu pade cena pod 1.000 dolarjev . . .« Borba za plasman na svetovnem trgu je trda neizprosna.

Zadnje čase se kaže težnja padanja cen materialu. To je vzpodbudno in daje upanje. Cena pločevini se bo v kratkem znižala za 10 dolarjev pri toni. Pri 20.000 tonah pločevine, kolikor jo bodo prihodnje leto porabili v »Energoinvestu«, je to že lep denar. Drugo vprašanje pa je nabavna cena bakra in prodajna cena bakrene žice. Cena surovega bakra je 1.600 din za kilogram, predelan v žico pa velja 2.400 din! Cena žici naj bi se znižala vsaj na 2.000 din za kilogram, ker jo rabijo v ogromnih količinah. Avstrijci ponujajo bakreno žico. Pri njih znaša razlika med surovim bakrom in predelanim v žico samo 0,34 dolarja.

■ Hvala za nadure

Te osnovne probleme je treba rešiti v okvirih jugoslovanskega gospodarstva, sicer bomo še tenko piskali, pravijo v »Energoinvestu« Čeprav imajo toliko dela, da ga sploh ne zmoremo, prenekateri delavci nočejo delati nadur, češ preslabo smo plačani za osemurni delavnik, zakaj bi potem delali še naudure. Najprej nam pošteno plačajte, kar naredimo med rednim delovnim časom, pravijo, potem se bomo pogovarjali o nadurnem delu.

V zadnjih dveh mesecih so v »Energoinvestu« sprejeli 40 novih delavcev — od nekvalificiranih do visokokvalificiranih.

»Izvažanje transformatorjev v Sovjetsko zvezo — za ceno, kakršno so nam določili spričo močne konkurence, zares ni v našem interesu, je pa širše gledano, v interesu našega združenega podjetja in države. Če pa pogledamo globlje, je izvoz v Sovjetsko zvezo tudi v našem interesu, ker je to dežela neverjetnih potencialnih možnosti, ki nam še in še lahko nudi kruha — ko se bodo pri nas cene osnovnega materiala znižale, ko se bodo normalizirali pogoji tržnega gospodarstva znotraj Jugoslavije, ko bomo s polno paro delali transformatorje v novi tovarni — in ob vsem tem zvišali delovno storilnost (nova tehnologija, strojni park in organizacija dela) ter znižali proizvodne stroške. Te osnovne probleme moramo prebroditi, prebresti prehodno obdobje gospodarske reforme in počakati na boljše čase,« menijo v »Energoinvestu«.

Stari »Energoinvestovci« so preživeli že marsikatero krizo, pa tudi lepe čase, zato so zdaj stisnili zobe in delajo.

»Ni vrag, bo že bolje,« pravijo, »dokler imamo delo, se nam ni bati najhujšega!« In prav imajo.

Vsa decemberska proizvodnja tovarne je odšla v Azijo. Posel je bil sklenjen ugodno, zato je december za »nergoinvest« letos najsvetlejši mesec.

Kakor že rečeno tovarna pričakuje, da se bo notranji trg počasi normaliziral, da bodo še dvignili proizvodnjo in sčasoma splavali iz krize.

Delavci danes prejemajo v povprečju 30 odstotkov manjše plače kot prejšnja leta. V tej situaciji, ki je na oko vse prej kot rožnata tako za posameznika kot za celoten kolektiv — ko se marsikdo sprašuje: bi še delal za ta denar ali ne več — pa se prenekateri otepajo nadurnega dela!

■ Delo – najcenejše

V »Energoinvestu« so še delavci, ki zdaj z nadurami zaslužijo po 180 do 200. tisoč S din na mesec. Centrala iz Sarajeva jim je postregla celo s podatkom iz slovenskih republiških virov, ki pravi, da so bile plače v tej tovarni še lani visoko nad republiškim povprečjem Slovenije.

In, če se spet povrnemo na proizvodnjo, ne moremo mimo številk, ki so kaj zgovorne. Materialni stroški ozi roma vgrajeni material v povprečni transformator presegajo 80 odstotkov stroškov, material vgrajen v »ruske« transformatorje predstavlja glede na prodajno ceno celo 87 odstotkov vseh stroškov. Struktura cen je torej nenormalna, nemogoča.

»Poglejte,« pravijo, »Francozi poznajo pri proizvodnji transformatorjev podobne moči kot pri nas naslednjo kalkulacijo: materialni stroški 44,26 odstotkov, ročno delo za 12,88 odstotkov, kar skupaj znese 57,14 odstotkov — vse ostalo pa pri njih odpade na druge stroške. Dobrih 42 odstotkov jim torej ostane za kritje uprave, komercialne službe, dajatve, režijo . . .

Kako pa je pri nas? Materialni stroški znašajo kot že povedano okrog 80 odstotkov, delo 2,5 odstotkov (!!!), vsa režija in uprava pa okrog 10 odstotkov.

Delo je torej plačano najslabše. Tako je, ker pri današnji strukturi cen materiala in prodaje drugače ni mogoče. Pri nobeni kalkulaciji ne pridejo skozi . . .

V »Energoinvestu« danes povprečno zaslužijo po 79. tisoč S din na mesec. Na vseh koncih in krajih so uvedli štednjo, ker za prihodnje leto še predvidevajo težke čase.

Samo zadnji mesec je imela tovarna za milijardo S din prometa, kar ji je omogočil predvsem zelo ugoden posel z Indonezijo.

»Za enkrat nam ne kaže drugega, kot da stisnemo zobe, prebredemo krizo, ter počakamo na boljše čase. Gospodarska reforma prihaja do veljave, cene materialu padajo sicer počasi, prepočasi, vendar padajo. To pa so dobri znaki, ki nam dajejo upanje, da se bodo povrnili dobri časi,« menijo v »energoinvestu«.

N. L.

Trgovsko podjetje »ASTRA«

Prihodnje leto v novi stolpnici

Sredi decembra se je v Domu Maksa Perca sestal zbor delovnih ljudi veletrgovine »Astra«. Udeležilo se ga je skoraj 300 delavcev in uslužbencev podjetja. Na dnevnem redu zbora je bilo več poročil, izvolili so predsednika in namestnika zbora delovne skupnosti in podelili denarne nagrade in ročne ure devetim članom kolektiva, ki so v »Astri« že deset let. Ob tej priložnosti je predsednik bežigrajske občinske skupščine Karel Kušar izročil generalnemu direktorju »Astre« Lojzetu Šavornu odlikovanje, red zasluge za narod s srebrnimi žarki, ki mu ga je podelil predsednik republike.

Najbolj zanimivo poročilo pa je bilo vsekakor tisto o poslovanju podjetja. O tem je govoril generalni direktor in poudaril, da se je poslovno leto 1967 za kolektiv »Astre« začelo v prav izrednih okoliščinah, saj se je podjetje znašlo v težavah, ker so se obratna sredstva zmanjšala za približno 2 milijardi Sdin. Le z izrednimi napori in hitrim ter učinkovitim prilagajanjem poslovne politike podjetja so uspeli prebroditi težavno obdobje. Tako so uspeli ohraniti likvidnost podjetja in jim v celem letu niti en sam dan niso blokirali tekočega računa. Da so lahko to dosegli, so morali vložiti veliko dela; tudi zaloge blaga so precej zmanjšali, kar za poldrugo milijardo Sdin. Da so pospešili prodajo, so v nekaterih primerih znižali tudi cene. Seveda se je to poznalo pri osebnih dohodkih, ki so se letos zvišali le za slaba dva odstotka.

V »Astri« gre kolektivu dobro tudi pri izpolnjevanju dolgoročnih nalog. Z lastnimi sredstvi je podjetje v dveh letih zgradilo novo stolpnico, v katero se bodo vselili že prihodnje leto v začetku marca. Gradbena dela in oprema so veljali približno 950 milijonov Sdin. Precej denarja so vložili tudi za razširitev skladišč, sodobno opremo trgovin in izboljšanje administrativno tehničnega poslovanja.

D.

15 let »Autocommerca«

Najsodobnejši servis za Bežigradom

Kolektiv zastopniškega podjetja »Autocommerce« je letos praznoval 15-letnico svojega podjetja. V decembru so ob tej priložnosti organizirali proslavo v novem sodobnem servisu na Titovi cesti za Bežigradom. Sedež podjetja je v občini Ljubljana-Center, kjer so znani kot eno izmed najboljših in najbolj delovnih podjetij v občini. Njihov letni promet bo prav ob petnajstletnici kolektiva dosegel skoraj 20 milijard starih dinarjev.

Seveda tako podjetje, kot je »Autocommerce«, ki zastopa razen »Mercedesa« in »Auto Unionа« še znane tvrdke kot Karl Zeiss iz Jene in dobro poznano francosko tovarno avtomobilskih gum in drugega materiala »Michelin«, poleg tega pa še devet tovarn, ki proizvajajo vse mogoče avtomobilske dele, ne more brez lastnih sodobnih servisov. Zato so v Ljubljani in Beogradu odprli dva res najbolje opremljena servisa. Zanju so porabili skupaj z vsemi delovnimi pripravami skoraj 3 milijarde starih dinarjev. Dve tretjini tega je podjetje vložilo samo, za ostalo pa so najeli posojilo. Pri »Autocommercu« je sedaj zaposlenih več kot 600 ljudi in pri tem še dobro skrbijo za kadre, saj imajo okrog 100 vajencev.

20-LETNICA IMP

Skoraj 2.000 zaposlenih

Delavci Industrijskega montažnega podjetja delajo po vsej Jugoslaviji, pa še v Nemčiji in Libiji

IMP — Industrijsko Montažno podjetje Ljubljana, ki ima svoj sedež v naši občini, te dni praznuje dvajsetletnico svojega obstoja. To je eno največjih podjetij pri nas, ki opravlja zaključna dela pri gradnji industrijskih objektov, javnih in stanovanjskih stavb električne in vodovodne instalacije, centralne kurjave, klimatske naprave itd.)

Podjetje ima sedem proizvodnih obratov, osmi pa je uprava z ekonomsko gospodarskim in razvojnim sektorjem. Trije obrati — po eden v **Ljubljani, Mariboru** in **Kopru** se ukvarjajo z inštalacijo centralnih kurjav, vodovno inštalacijo in klimatskimi napravami. Naslednji ali četrti proizvodni obrat-elektroinstalacije ima svoj sedež v Ljubljani, dela pa po vsej Jugoslaviji. Peti obrat je tovarna elektronaprav s proizvodnim obratom za jakotočne in šibkotočne proizvode v Vojkovi ulici za Bežigradom. Kot šesti obrat moramo imenovati še obrat kovinske delavnice na Trati z livarno v Ivančni gorici, sedmi obrat pa je Projektivni biro. Uprava podjetja z vsemi službami predstavlja osmo enoto.

IMP zaposluje v svojih vrstah okrog 1.800 delavcev in uslužbencev, hkrati pa še po 300 in več vajencev. Ta dvatisočglavi kolektiv opravlja različna inštalacijska dela po vsej Sloveniji, in sicer največ v Ljubljani, na Gorenjskem v Kranju, na Jesenicah, v Škofji Loki ter v Zasavju, Kočevju itd.

Večja dela v zadnjem času dokončujejo v B[illegible]ni, in sicer opremo rudnika Ilijaš pri Sarajevu, kombinat Belišče v Slavoniji, sušilnico za hmelj v Bačkem Petrovcu itd.

Podjetje ima svoji predstavništvi tudi v Zagrebu in Beogradu, ki dopolnjujeta trgovsko mrežo (ponudbe in sprejemanje naročil) centrale v Ljubljani.

Zadnji čas se je podjetje plasiralo tudi na tuji trg. V Zahodni Nemčiji delajo v Düsseldorfu, München, Reuklingenu in v Zahodnem Berlinu. Razen tega delajo tudi v Libiji skupaj s podjetjem Slovenija — ceste, in sicer bolnišnico.

Kar zadeva večje objekte v gradnji, naj omenimo novo ljubljansko bolnišnico, stolpnice na Trgu Revolucije v Ljubljani, stanovanjske bloke v Šiški, stanovanjski bloki Obnove v Črtomirovi ulici za Bežigradom naredili pa so tudi omrežje za ljubljansko toplarno.

IMP je nastal po združitvi dveh podjetij — »Toplovoda« in »Elektrosignala« 1. aprila 1963. Do takšne odločitve je prišlo spričo vedno večjih potreb našega gospodarstva in bolj gospodarnega poslovanja. Obe podjetji sta si po vojni nabrali ob svojem delu bogate izkušnje in dober glas.

V dvajsetletnem obdobju razvoja se je v podjetju izučilo 1.122 vajencev. Ves čas sta kasneje združeni podjetji vzgajali strokovnjake za svoje potrebe. Mnoge med njimi so štipendirali na srednjih strokovnih in na visokih šolah. Dvaindvajset štipendirancev je končalo visoko šolo, 112 pa srednjo strokovno šolo.

Podjetje ima danes močan štab strokovnjakov različnih strok, ki so sposobni uresničiti najzahtevnejše naloge.

Ob ustanovitvi sta imeli podjetji le malo orodja in mehanizacije, zato sta ves čas vlagali veliko denarja za nakup opreme — s čimer se je dvignila produktivnost pa tudi kakovost dela. Vzporedno s temi prizadevanji so gradili nove tovarne, proizvodne obrate in poslovne stavbe.

Obrati IMP danes, ko imajo močno zaledje v svojem razvojnem sektorju, dajejo na trg tehniško zelo zahtevne izdelke, kakor so: komandne plošče za elektrarne, distribucijo in industrijo, komandne pulte za nadzor in upravljanje procesne industrije, razdelilne plošče za industrijo in distribucijo, relejne plošče za elektrarne itd.

Vse te izdelke, ki jih je za lep seznam, uporablja podjetje za lastna montažna dela, hkrati pa jih prodaja na domačem in tujem trgu.

Po združitvi se je podjetje razvijalo še hitreje kot poprej. Skrbelo je tudi za svoje delavce. Ugodno je rešilo 317 stanovanj, ki jih je zgradilo z lastnim denarjem. Največ stanovanjskih vprašanj so rešili 1960. leta, zadnja leta pa so v namen porabili iz dohodkov okrog 100 milijonov st. dinarjev na leto. Po srednjeročnem planu podjetja je tudi za prihodnje predvideno sistematično reševanje preostalih stanovanjskih vprašanj, ki še tarejo njihove delavce.

IMP ima svoje počitniške domove v Fiesi, na Velem Lošinju v Ankaranu in na Veliki planini.

Ob pomembnem jubileju — 20. obletnici združenega podjetja — želimo kolektivu IMP še mnogo delovnih in finančnih uspehov!

IMKO
kovinsko podjetje
Ljubljana, Kamniška 41

V novem letu želimo vsem Bežigrajčanom veliko uspehov

Opekarna Črnuče
Ljubljana — Črnuče 197
želi svojim odjemalcem in vsem občanom srečno novo leto 1968

IZOL

termika
Industrijsko in montažno podjetje za izolacije
Ljubljana, Kamniška 25

Čestita vsem delovnim organizacijam in kolektivom v občini Bežigrad srečno in uspešno novo leto 1968

Zlomljena krila AA?

Prisilna uprava v podjetju »Adria aviopromet«

Letalsko podjetje »Adria aviopromet« se je proti koncu leta znašlo v težavnem položaju, o čemer je bilo govora tudi na bežigrajski občinski skupščini, ki se je sestala 13. decembra. Odborniki so tedaj izglasovali, da se v podjetju uvede prisilna uprava. Sprejeli so tudi predlog, da bodo v odboru prisilne uprave trije ljudje, in te je že naslednji dan izmed šestih predlaganih izbrala komisija za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja v soglasju s predsedstvom bežigrajske občinske skupščine. Člani odbora so: za predsednika so imenovali Čeda Mokoleta, direktorja podjetja »Libis«, člana pa sta Mirko Zlatnar in Anton Jakopič.

Kot je ugotovila Služba družbenega knjigovodstva, bo AA poslovno leto skoraj gotovo zaključilo z izgubo. Z ostankom dohodka prvih devetih mesecev letos (to obdobje namreč niso zaključili z izgubo) bo moralo pokriti zadnje, za »Adria aviopromet« mrtvo tromesečje. Sezona charterskih poletov se po devetih mesecih zaključi in v zadnjih treh mesecih ne bodo mogli doseči predvidenih 6.000 ur poletov, kolikor je potrebno za uspešno poslovanje podjetja. Do konca novembra so dosegli 5.400 ur, kar pa je odločno premalo. Pri Službi družbenega knjigodstva menijo, da bo izgube za 60 milijonov S din, lahko pa tudi za polovico več in podjetje ne bo moglo izpolniti svojih letnih obveznosti. Plačati pa bi moralo okrog 158 milijonov S din anuitet.

Vse kaže, da tudi prihodnje leto ne bo rožnato za AA. Doslej so namreč z raznimi družbami sklenili pogodbe za približno 3.300 ur charterskih poletov. Z raznimi nepredvidenimi poleti izven pogodbenih obveznosti bi lahko dosegli okrog 5.000 ur poletov, kar pa je spet premalo za rentabilnost podjetja, ki v tem primeru iz ostankov svojega dohodka ravno tako ne bi moglo poravnati svojih letnih obveznosti.

Tudi kolektiv podjetja je razpravljal o težavah, ki jih ima AA in kot je povedal njihov predstavnik na seji občinske skupščine, se strinjajo s tem, da se v podjetju uvede prisilna uprava. Prisilni upravitelj bi lahko s smotrnimi ukrepi, zmanjšanjem režijskih in drugih stroškov, spravil AA iz kočljivega položaja.

V AA smo pripravljeni na hude čase, je še povedal predstavnik kolektiva, ampak tudi prepričani, da se podjetje lahko izkoplje iz težav, kar bo v veliki meri odvisno od ukrepov prisilne uprave. Dodal je še, da bi veliko izgubili, če bi šlo podjetje v likvidacijo, saj je stalo samo šolanje kadrov več kot 200 milijonov S dinarjev.

Seveda je sanacija »Adrie avioprometa« v veliki meri odvisna tudi od tega, kako se bodo zaključila pogajanja s podjetjem »General export«. To je namreč v naši državi edino tako močno, da lahko nudi »Adrii avioprometu« potreben dolgoročen kredit ali pa stopi z AA v kakšno drugo možno obliko poslovnega sodelovanja ter s tem omogoči sanacijo.

D.

Inž. Stojan Šubic novi direktor v »Avtoobnovi«

Na javen razpis za mesto glavnega direktorja podjetja »Avtoobnova« v Ljubljani, se je prijavilo pet kandidatov. Razpisna komisija je med njimi zbrala in predlagala v odobritev delavskemu svetu inž. Stojana Šubica. Delavski svet je 19. decembra na svoji seji odobril predlog razpisne komisije in tako bo inž. Šubic prevzel posle glavnega direktorja »Avtoobnove« s 1. januarjem.

Hkrati je razpisna komisija razveljavila prvi razpis za vodilna mesta na položaju sekretarja podjetja, tehničnega direktorja in komercialnega direktorja. Za tehničnega direktorja se je javil samo en kandidat, ki pa je kasneje svojo kandidaturo umaknil. Za mesto komercialnega direktorja je vložilo ponudbe pet kandidatov, toda njihove vloge je razpisna komisija zavrnila ker bodisi niso predložili potrebnih dokazil ali pa niso odgovarjali razpisnim pogojem. Razpisna komisija pa je sprejela ponudbo Ivana Brežiča za sekretarja podjetja. Ivan Brežič je bil dosedaj zaposlen na tajništvu za notranje zadeve v Ljubljani. Ima predpisano izobrazbo, končano pravno fakulteto, in odgovarja razpisnim pogojem.

Novoletni popust
do 31. decembra 1967
od 5 do 15 odst. v vseh poslovalnicah

slovenija avto

in na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani
Mopedi TOMOS za 27.500 Sdin ceneje

»AGROOBNOVA«

Budnice ni treba

Podjetje za obnovo kmetijstva »Agroobnova«, ki ima svoj sedež v Črtomirovi ulici, je v zadnjem času spet utrdilo svoj obstoj. Tako je kolektiv ob 15-letnici podjetja pripravljen na velike nove naloge in napore, ki ga čakajo v prihodnjih letih.

Njegova razmeroma kratka zgodovina je tesno povezana z obnavljanjem in razvojem našega kmetijstva, saj je od svojega začetka pa do danes obnavljalo in gradilo številne kmetijske objekte in urejalo sodobne nasade. V prvih letih je naletelo na težave, zlasti ko je bilo treba izpopolnjevati strojni park, pri čemer je vedno primanjkovalo rezervnih delov. To je stara bolezen, ki je v preteklosti bila precejšnja ovira pri hitrem razvoju kmetijstva. »Agroobnova« si je zato morala hitro zgraditi svoje vzdrževalne delavnice, da je lahko preprečila večje zastoje pri delu.

Vztrajna požrtvovalnost delavcev je žela uspeh. Od leta 1958 dalje je »Agroobnova« prevzela gradnjo večjih kmetijskih središč, kot je farma za krave molznice v Zadobrovi, za pitance v Črnelem, za kokoši v Duplici, farma za brojlerje pri ptujski »Perutnini«, farma za govedo v Središču ob Dravi in v Martinji vasi pri Mokronogu ter več drugih objektov. Gradbena vrednost nekaterih omenjenih objektov presega tudi 500 milijonov starih dinarjev.

V zadnjih dveh letih se je podjetje lotilo tudi gradnje objektov za živilsko in prehrambeno industrijo, kot je na primer velika hladilnica podjetja »Mercator« v Ljubljani. Govorili pa bi lahko še o tisočih hektarih obnovljenih vinogradov in sadovnjakov ter o velikih agromelioracijskih delih na ljubljanskem in mariborskem območju. Hitro širjenje poslovanja in prevzemanje velikih nalog je seveda povzročilo dokaj težav v notranji organizaciji dela. Medtem se je podjetje razvilo iz majhnega v srednje veliko in zaposluje že približno 250 delavcev ter ustvarja letno okoli eno milijardo in pol starih dinarjev realizacije.

Tudi reforma je prinesla svoje. Takrat je bilo ustavljeno za »Agroobnovo« največje gradbišče v Ihanu. Od takrat se dejavnost podjetja širi nekoliko počasneje ter se posveča tudi večjim in manjšim rekonstrukcijam kmetijskih objektov. Hkrati se spreminja način dela. Podjetje išče možnosti za kreditiranje in poslovno usposabljanje kupcev, da bodo še nadalje sodelovali s podjetjem. Tudi pri investiranju se danes zahteva vse večja odgovornost; treba je jamčiti za predvideni proizvodni uspeh, pravijo v »Agroobnovi«. Kadar za to ne najdejo dovolj strokovnih sposobnosti v podjetju, se obračajo za pomoč in nasvete na strokovne sodelavce in univerzitetne institucije. V prihodnosti želijo poslovno in strokovno sodelovanje še razširiti, saj bi brez tega težko obetali večje uspehe. Za izboljšanje kvalitete dela pa bodo tudi letos pripravili tečaje, kjer naj bi si delavci pridobili višjo strokovnost.

Če hočemo napredovati in si zagotoviti uspehe, moramo biti vedno pripravljeni, napeti kot struna, sicer se lahko takoj znajdemo na poti stagnacije, pravi direktor podjetja.

R. V.

Skrb za člane kolektiva, pa tudi za upokojence

Sindikalna podružnica pri Zavodu za zdravstveno varstvo (Parmova 32) vsako leto prireja proslave ob državnih praznikih. Od leta 1966. nagrajujejo tudi člane kolektiva, ki so že več kot 10 ali 20 let zaposleni na zavodu. Sindikalna podružnica ne pozabi tudi na upokojence: pomaga jim pri organiziranju dopustov, povabi jih na sindikalni izlet, občasno pa tudi obdaruje.

Kdo lovi v „Instalaciji"?

Naročniki jim dolgujejo pol milijarde Sdin

V montažno industrijskem podjetju »Instalacija« v Kamniški ulici so pred kratkim proslavili 20-letnico svojega obstoja. Toda proslava ni bila tako vesela, kot bi želeli vsi člani kolektiva, ki že leta in leta uresničujejo zahtevne načrte, se žrtvujejo in s svojo pridnostjo dosegajo lepe uspehe.

Številni naročniki ne poravnavajo vseh računov v dogovorjenem roku, kar »Instalaciji« povzroča veliko težav. Kot je povedal direktor podjetja, znašajo neplačani računi že približno pol milijarde starih dinarjev. Medtem ko se v podjetju borijo proti nedisciplineranosti naročnikov in kupcev, se z druge strani oglašajo trgovska podjetja, pri katerih mora »Instalacija« poravnati račune za nabavljeni materijal. Kdo torej lovi? »Instalacija« naročnike, trgovci »Instalacijo«. Vse te težave pa povzroča poslovna nedisciplina, ki je tolikokrat botra slabemu gospodarjenju. Pri tem je velikokrat oškodovano podjetje, ki je nemara najbolj disciplinirano v svojih poslovnih odnosih z drugimi. S tem problemom se ukvarjajo v mnogih podjetjih, ne samo v »Instalaciji«; povsod, kjer so sposobni izpolnjevati dane obljube in naloge, vendar jim to preprečujejo neresni poslovni partnerji, ki škodujejo tujemu ugledu.

V podjetju, ki se je iz skromnega kleparskega obrata v dvajsetih letih razvilo v sodobno montažno in instalacijsko podjetje, so upravičeno ogorčeni zaradi malomarnosti dolžnikov.

Delavski svet je uspel modernizirati in mehanizirati obrate; zgradili so novo tovarno, kjer imajo delavci vse pogoje za kvalitetno in kulturno postrežbo naročnikom, ki so pa v svojem odlašanju s plačilom često breme za podjetje.

Sedaj ima »Instalacija« že več oddelkov: oddelek za centralne kurjave, vodovodno instalacijo, sanitarne naprave, izoliranje hladilnih naprav in oddelek za projektiranje. S tem je podjetje doseglo, da je kos vsem najbolj zamotanim napravam, ki jih želijo naročniki in razni investitorji. Potrebovali pa bi še — lovce na dolžnike.

R. V.

LESNINA
Ljubljana
CENTRALA ZA JUGOSLAVIJO
Ljubljana, Titova 97 in 51

prodaja

preko svojih številnih poslovnih enot po vsej Jugoslaviji:

- vse vrste pohištva, les, polizdelke
- odlične hladilnike, pralne stroje in štedilnike NAONIS
- neuničljive iglane najlonske preproge TAPISOM v sodobnih barvah in več kvalitetah

Za opremo vseh notranjih prostorov se obračajte na renomirano podjetje LESNINA LJUBLJANA, ki vam je vedno na razpolago s pojasnili in nasveti.

Pripravljeni na reelekcijo?

Po predlaganih spremembah temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov samoupravljanja v delovnih organizacijah, naj bi rok za reelekcijo direktorjev podaljšali do konca prihodnjega leta. Kot vemo, zahteva zakon rok 16. aprila. Eden izmed glavnih razlogov je ta, da bi skoraj masovno reelekcijo vodij delovnih organizacij v letu 1968 izvedli kar najbolj pripravljeni. Predlagatelji menijo, da je to zadosten razlog za sprejem sprememb po hitrem postopku. Skupščina naj bi predlog obravnavala že decembra in tako »odrešila« delovne organizacije razpisa delovnih mest, kar bi morale po sedanjem zakonu opraviti do 16. januarja.

Kakorkoli že — dejstvo je, da so delovne na reelekcijo. To piše v zakonu, ki je izšel v Uradnem listu že leta 1964! Ali lahko potem organizacije imele dovolj časa, da se pripravijo govorimo, da ni bilo dovolj časa?

Kljub temu pa ne kaže prezreti tudi drugih dejstev. Reelekcija je v praksi pokazala vrsto pomanjkljivosti in zato kaže podpirati vsako razpravo, ki skuša odpraviti vsaj nekatere pomanjkljivosti. Ne smemo tudi pozabiti, da reforma prav tako zahteva takšno razpravo. Reforma je delovne organizacije privedla v razmere, da morajo točno določiti svojo proizvodno orientacijo. To pa spet zahteva, da temeljito proučijo, kakšen vodilni kader potrebujejo za svojo orientacijo. Ob vsem tem pa si je težko zamišljati, da je reelekcija vsaka štiri leta zares edin demokratični način za izmenjavo vodilnega kadra, če je v delovnih organizacijah takšen ukrep potreben.

Podaljšan rok z ničimer ne zmanjšuje pomena reelekcije. Zato bi bilo zelo napak, če bi popustili pri politični aktivnosti v zvezi z reelekcijo direktorjev. Ta sprememba bi omogočila solidnejše priprave tudi tam, kjer so v zamudi in kjer se zaradi raznih razlogov z njo še niso »utegnili resneje« ukvarjati.

Kako pa je v naši občini? Delovna mesta direktorjev mora razpisati 54 delovnih organizacij. Komisija za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja občinske skupščine, ki jo je občinska skupščina pooblastila, je že jeseni obvestila predsednike delavskih svetov in delovnih skupnosti o nekaterih ugotovitvah. Med drugim je tudi ugotovila, da v delovnih organizacijah pogosto ne poklanjajo potrebne pozornosti, da bi v razpisanem postopku in z imenovanjem direktorja zadostila težnjam ustave in zakona. Prav to pa je v mnogih primerih povzročalo težave v postopku, v nekaterih primerih pa celo probleme, katerih odsev je bil zelo močan na poslovanju delovne organizacije. Komisija je prav tako ugotovila, da je vsebina pogojev za mesto direktorja v statutih nekaterih delovnih organizacij pomanjkljiva ali neprimerna. Komisija za pregled statutov občinske skupščine je takšne delovne organizacije opozorila — vendar brez pravega učinka. Naj omenim samo en primer: ena izmed delovnih organizacij v naši občini je imela v statutu naslednje pogoje za direktorja: a) diplomirani strojni inženir z 10-letno prakso na vodilnih delovnih mestih v avtoremontski dejavnosti in b) visokokvalificiran mehanik s 15-letno prakso na vodilnem delovnem mestu v avtoremontni stroki. Koliko je takšnih v Jugoslaviji, ki bi imeli pogoje točke »a« in ki bi bili pripravljeni priti v podjetje, ki se je samo proglasilo za obrtno (ker jim je to trenutno ustrezalo!), pa čeprav je že zdavnaj preraslo te okvire! Točka »b« pa je bila napisana za njihovega direktorja, ki nedvomno ima velike zasluge za razvoj podjetja, žal pa — kot so pokazali dogodki — ni bil več kos čedalje večji mzahtevam.

Ta primer sem zapisal zato, da tudi tako opozorim, kako pomembni so razpisni pogoji, ki morajo biti realni in v skladu s proizvodnimi načrti delovne organizacije. Prav tako pa velja opozoriti, da ob reelekciji nikakor ne bi smeli pozabiti tudi na reelekcijo vsega vodilnega kadra, ne samo direktorjev. Tistim, ki delajo v delovnih organizacijah, najbrž ni treba razlagati, zakaj. Zato je težko razumeti, zakaj ne izvajajo določila v statutih, kjer to lepo piše.

Eden izmed razlogov je prav gotovo ta, da se člani kolektivov bojijo zamere in vseh posledic. Ob tem na tihem upajo, da bo že nekdo »od zunaj« uredil te zadeve. Takšna upanja pa se ne morejo uresničiti, ker to lahko opravijo le kolektivi sami, ki bodo tudi najbolj občutili posledice — dobre in slabe.

Kaj za Bežigradom lahko pričakujemo oa reelekcije? Med prejšnjo reelekcijo so v 17 delovnih organizacijah zamenjali tri direktorje. Kako pa naj bi bilo prihodnje leto? Če bi hoteli uresničiti stališča, ki so nastala v načelnih razpravah in ki jih vsi bolj ali manj priznavamo, kadar govorimo načelno, bi bilo treba zamenjati precej vodilnega kadra. Kot vemo pa hitro pozabimo na načelna stališča, kadar obravnavamo konkretne primere. Zato bo število novih direktorjev precej manjše. Upoštevati je pač treba realne razmere in dejstvo, da je to šele druga reelekcija; proces z dobrimi, pa tudi še z mnogimi nerešenimi platmi.

Ob tem pa ne smemo pozabiti še na nekaj! Neurejen položaj oziroma negotova bodočnost direktorjev, ki bi po vseh merilih moral prepustiti svoje delovno mesto drugemu, je bil v mnogih primerih faktor, ki je miniral vso akcijo za reelekcijo. Kolektivi morajo ob pravem času odpraviti tudi ta problem.

V. Č.

MLEKO NAŠE VSAKDANJE

GENIALNA PRAIZNAJDBA

»Ljubljanske mlekarne« od »Erste Krainische . . .« do tetrapaka

Ne ve se, kdo je bil prvi v zgodovini človeštva, ki je prišel na genialno idejo, da pomolze kravo. Ko sem se menil o tem s prijateljem-zgodovinarjem mi je dejal, da ga kot občana stvar sicer zanima, da pa bi to vprašanje, postavljeno kot znanstven problem, učinkovalo zelo neresno. Pristavil je še — kar se zgodovinarjem pogosto dogaja, da je bila ta iznajdba pač stvar slučaja. Začetek zgodovine mlekarstva je torej zelo nejasen in skrivnosten. Omenjena praiznajdba je imela za posledico, da so ljudje molzli krave in pili mleko. Mleko je postalo prav kmalu in je še danJanes pomemben prehrambeni artikel.

Daljna posledica omenjenega praizuma se nahaja v bežigrajski občini v obliki tovarne kjer odkupujejo, odpošiljajo in predelujejo mleko.

Kronika »Ljubljanskih mlekarn« se pričenja s stavkom: V davnih časih je imela Ljubljana prav toliko krav, kolikor so takratni Ljubljančani potrebovali mleka. Ker so se v mestu okoli gradu hitreje naseljevali ljudje kot pa so se množile krave, so morali mleko dovažati iz bližnje in nato še iz dalnje okolice.

Prva mlekarna je bila v Ljubljani vpisana v zadružni register pod imenom: »Erste Krainische Milchgenossenschaft in Laibach RGBH«. Ker takrat še niso prišli na idejo, da bi lahko podjetja s slabim gospodarjenjem subvencionirala država, so mlekarno likvidirali in so v obliki privatnega sektorja preskrbovale Ljubljano z mlekom mlekarice s svojimi »cizami«.

Prvo dokaj dobro mlekarno so imele dolgo let pozneje »Zadružne mlekarne«, ki so zbirale mleko v nekdanji pivarni na Majstrovi 10. Leta 1932 je znašal dnevni dovoz mleka v Ljubljano 20.000 litrov, povprečno pa je vsak ljubljančan popil 3 dcl mleka na dan. Mleko je bilo takrat že na poseben način filtrirano in pasterizirano ter avtomatsko polnjeno v očiščene in razkužene steklenice. Po Ljubljani je bilo vedno več prodajalnic mleka. Mleko so dovažali že z avtomobili. Tudi mlekarice so se modernizirale in prevažale mleko na kolesih in triciklih.

Leta 1945 je bila mlekarna ob eksploziji uničena, vendar so jo v pol leta obnovili. Državne mlekarne so postale »Mlekopromet«, ki pa se je leta 1948 preimenoval v »Ljubljanske mlekarne.«

»Ljubljanske mlekarne« odkupijo letno okoli 28 milijonov litrov mleka. Okoli 18 milijonov tega mleka pokupijo potrošniki kot mleko v steklenicah in delno v tetrapaku, ostalo mleko pa predelajo v mlečne proizvode kot: jogurt, razne vrste sirov, maslo, sladoled itd.

Mlekarne, ki so bile nekoč le nekakšne zbiralnice in prodajalne mleka, so dandanes prerasle v prave tovarne mlečnih proizvodov. »Ljubljanske mlekarne« uporabljajo mleko kot surovinsko osnovo za proizvodnjo sladke in kisle smetane, trdnega jogurta v stekleničkah in tekočega v tetrapaktu, sterilno mleko, kakao mleko, surovo maslo, ementalski, trapist in posavec sir ter razne vrste sladoleda. Večina teh proizvodov vam je verjetno že znana, podrobneje bi bilo morda omeniti proizvode, ki jih najdemo v za nas morda še nekoliko nenavadni tetrapak embalaži.

Tetrapak ima takšno obliko, da pri pakiranju v večje zabojčke zavzame kar najmanj prostora. Tetrapak je nevračljiva, zelo higienična vrsta embalaže. V »Ljubljanskih mlekarnah« menijo, da bo tetrapak kmalu nadomestil drugo manipulacijo z vračljivimi steklenicami. Novi tetrapak stroji se že obrestujejo v obliki proizvodov, ki postajajo prijetno dopolnilo vsakdanji prehrani. Naštejmo nekaj teh novih prizvodov, ki bodo pripomogli, da se bo cenena in nenadomestljiva mlečna hrana še hitreje uveljavila v naših gospodinjstvih:

Običajno pasterizirano mleko že poznamo. To mleko prodajajo v steklenicah in četrtlitrskih vrečkah iz tetrapaka. Čeprav pasterizacija zamori v mleku prav vse škodljive klice, je to mleko vendarle obstojno le en do dva dni. Mleko, ki ga lahko hranimo ne da bi se pokvarilo najmanj dva meseca, je tako-imenovano STERILIZIRANO-HOMOGENIZIRANO MLEKO. Ljubljanske mlekarne ga prodajajo v pollitrskih tetrapakih pod imenom ALPSKO MLEKO. To mleko dobijo tako, da sveže mleko zelo hitro segrejejo na temperaturi 142 stopinj in ga nato zelo hitro ohladijo. Kljub tako močnemu segrevanju ostane biološka vrednost mleka neizpremenjena. To mleko ostane sveže v vsakem vremenu ne da bi ga hranili v hladilniku.

ALPSKO MLEKO je odličnega vonja in ima polni okus. Ta polni okus je rezultat homogenizacije: razbijanja maščobe v zelo fine delce, ki so enakomerno razpršeni po vsem mleku. Pri nakupu obstojnega ALPSKEGA MLEKA je treba paziti, da ne zamenjate navadnega pasteriziranega mleka z ALPSKIM MLEKOM, ker je razlika med obstojnostjo enega in drugega zelo velika.

KAKAO MLEKO je mleko z dodatkom kakaa. Mešanica je spet sterilizirana in homogenizirana in je tako tudi KAKAO MLEKO obstojno vsaj dva meseca. Ta najnovejši proizvod ljubjabljanskih mlekarn se prav tako prodaja v vrečkah iz tetrapaka. Hranilne snovi pri kakao mleku so iste kot v mleku in kakau. KAKAO MLEKO ima prijeten vonj in je zelo okusno.

ALPSKO MLEKO in KAKAO MLEKO bosta prav gotovo postala nenadomestljiva v vročih dneh in v pogojih, kjer se nam navadno pasterizirano mleko hitro pokvari. Verjetno nam bodo zdaj postregli z mlekom tudi v hotelih, restavracijah in gostilnah, kjer bodo zaradi obstojnosti imeli to mleko lahko stalno na zalogi.

Če na mleko delujejo določeni koristni mikrobi, ki spremenijo mlečni sladkor v mlečno kislino, nastane jogurt. V jogurtu je riboflavin, veliko vitamina B in še več beljakovin kot v mleku. Mlečna kislina v jogurtu preprečuje škodljivo gnitje v črevesju, pospešuje izločanje prebavnih sokov in je posebno primerna hrana za tiste, ki se nikakor nočejo zrediti.

Tekoči jogurt ima maščobo zelo fino razpršeno, posebna oblika le-tega pa je SADNI JOGURT. SADNI JOGURT je tudi nov proizvod »Ljubljanskih mlekarn«, ki je polnjen v tetrapaku. SADNI JOGURT dobijo iz tekočega jogurta tako, da mu dodajo pretlačeno sadje: banane, hruške, borovnice, ananas, jagode itd.

Vrednost tega jogurta poveča sadje z vitamini, sadno kislino in sladkorjem.

»Ljubljanske mlekarne« bodo prihodnje leto praznovale deseto obletnico svojega obstoja v novih prostorih. Ob tej priložnosti bo tudi otvoritev novega strojnega parka, ki pomeni tudi napoved novih mlečnih proizvodov. Da o tem »Ljubljanske mlekarne« še skrivnostno molčijo gotovo pomeni, da nas utegnejo v prihodnjem letu presenetiti.

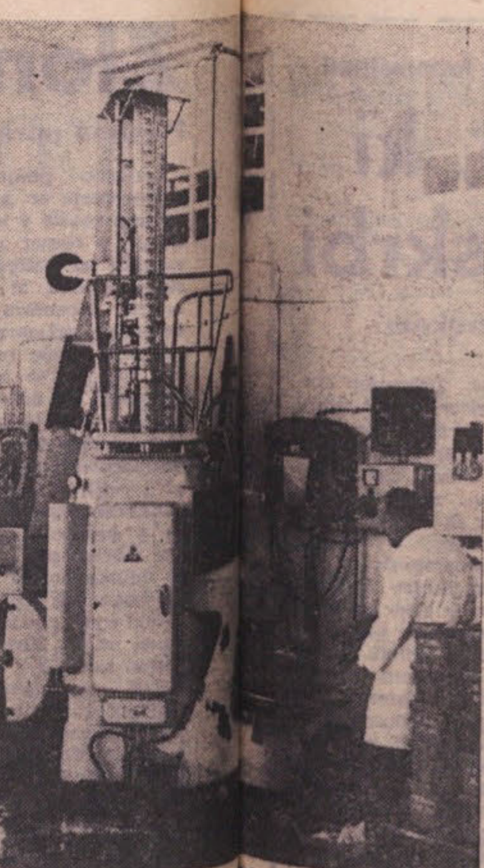

Moderen stroj za polnjenje tetrapak embalažo v »Ljubljanskih mlekarnah«.

»Triglav-film« leze na zeleno vejo

Prvo slovensko filmsko podjetje »Triglav-film,« ki je pred časom zabredlo v globoke materialne težave, se počasi, vendar vztrajno izvija iz objema likvidacije.

Podjetje je po sklenitvi dogovora z Jugobanko in Kreditno banko — obe sta mu odpisali skupno 40 odstotkov dolga, ustvarjenega pred leti — začelo normalno poslovati. Trenutno ima stalno zaposlenih samo deset ljudi, ki pa so si skozi dolge mesece najhujše krize vztrajno prizadevali rešiti podjetje propada — in končno tudi uspeli.

Minilo je že skoraj pol leta, odkar je »Triglav-film« začel spet normalno poslovati. Zaenkrat sodeluje le s tujimi producenti. Z Nemci in Švedi so posneli več televizijskih filmov, decembra pa so z ameriško firmo »Trevis« sklenili posel v vrednosti 123 milijonov st. dinarjev. Pri tem je »Triglav-film« prvikrat uspel s podpisano pogodbo doseči enakopravne poslovne pogoje po načelu: pol dobička meni, pol tebi. Pri slehernem dolarju, ki ga bo film zaslužil na ameriškem trgu, bo »Triglav film« dobil 50 centov.

‚Industrijski biro' na pravi poti

Inženiring organizacija z lepimi uspehi

»Industrijski biro«, ki ima svoj sedež v naši občini, dela pa po vsej Jugoslaviji, je inženiring podjetje za gradnjo industrijskih objektov.

Takole pravijo:

»Inženiring obsega vse: raziskovalno delo: geološko, tehnološko, skratka vsa raziskovalna preddela, preden se lahko začne pripravljati tehnično dokumentacijo. In ko je ta dokončana, sodeluje inženiring organizacija pri nabavi potrebne opreme, prevzemu, preizkušanju te opreme, izpopolnjevanju pogojev glede na funkcionalnost, kvaliteto, zmogljivost in uporabo surovin ter podobno.

Imamo kompletne ekipe za izvedbo takšnih del, hkrati pa za posamezna raziskovanja najamemo druga, specializirana podjetja oziroma ustanove. Naša organizacija sodeluje pri oddajanju in izvedbi gradbenih, elektroinstalacijskih, strojnih in drugih del v novih tovarnah. Ko so vsa dela končana, prevzamemo tudi vodstvo poskusnega obratovanja ter skrbimo, da se slučajne napake ali zastoji v proizvodnji odpravijo. Pri tem seveda obstaja jamstveni rok. Ko tovarna začne redno obratovati, je dolžnost inženiring organizacije, ki je prevzela v svoje roke zastavljeno nalogo, da uvaja v proizvodnjo nove strokovnjake, ki naj bi po preteku ... proizvodnje prevzeli ... Vse to z namenom, ... dosegli čim boljše re... , ki so bili konec kon... planirani.«

... strijski biro se je mo... zvezi z gospodarsko re... in glede na dejstvo, da ... esticije v industriji pa... močno skopnele, pre... na tehnično pomoč ... tovarnam. Konkretno ... za tovarno roto pa... in celuloze v Sremski ... vici, kamor je poslal ... ekipo svojih stro... kov. Po 11-mesečnem ... so le-ti strokovnjaki za... vidne uspehe, tako ... na doseženo proizvod... na njeno kakovost.

... etje »Industrijski biro« zaposluje 148 delavcev, ... pa v Sloveniji v Radečah ... Sladkem vrhu in drugih ... ah.

... ološki oddelki imajo ... dela, ostali oddelki ... niso povezani s tehno... , se morajo že trdo bo... delo.

... remski Mitrovici imajo ... servisno službo, ki je ... preobremenjena, do... pa izredne uspehe. Prav ... je inženiring podjetje ... nem stiku s tovarno, s prakso, menijo pri »Industrijskem biroju«. Posebno velja to za tovarne, ki jih je postavila na noge inženiring organizacija.

»Industrijski biro« ima razen tega kooperacijsko pogodbo z neko zahodnonemško firmo in je dobilo licenco za izdelavo in montažo določenih strojev v papirni industriji — v Jugoslaviji. Računajo, da se bodo s to kooperacijo vključili tudi na tuji trg, v mednarodno delitev dela, ki postaja iz dneva v dan imperitivni pogoj uspeha naše gospodarske reforme.

»Upeljavanje proizvodnje in pomoč investitorju je končna faza in dolžnost inženiring organizacije,« menijo pri »Industrijskem biroju« in dodajo:

»Močneje kot doslej bomo sodelovali tudi pri rekonstrukcijah tovarn. To bo zdaj, kakor kaže, naše poglavitno delo oziroma nova usmeritev. Tako bomo dosegli svoj osnovni smoter: tovarne v obratovanju in njihova proizvodnja bo potekala normalno brez večjih zastojev, hkrati pa bodo pod strokovnim vodstvom lahko proizvodnjo povečevale do planiranih maksimumov.«

Proslava v gradbenem podjetju »Bežigrad«

V gradbenem podjetju »Bežigrad« so imeli proslavo ob 30-letnici, odkar je tovariš Tito prišel na čelo KPJ in Dnevu armade. Proslavo je pripravila mladinska organizacija skupaj z vojaki iz vojašnice »Ljube Šercerja« in Kodeljevega. Pripravili so pester program z recitali in nastopom dramske skupine vojakov.

SLIKA JE SKORAJ ŽE ZGODOVINSKA — Ko je predajal županske posle Stane Koman, so se na poslovilnem večeru poleg drugih zbrali tudi dosedanji župani, med katere je takrat spadal edino France Drobež. (Na levi Franc Drobež, najbolj nasmejan, ker je bilo takrat že dolgo od tega, ko se je znebil županskih poslov. Na desni Stane Koman, ki je prav tedaj predajal županske posle — zadržano nasmejan. Prevzemal pa jih je Jože Pogačnik, zato ga vidimo v sredini — nekoliko zaskrbljenega. Sedanji predsednik občinske konference SZDL Janez Rigler pa se zvito smeji trem županom.)

Projekt – nizke zgradbe
Ljubljana, Parmova 33

Izdeluje projekte za vse vrste nizkih gradenj: ceste, mestne ulice, mostove, vodovode, kanalizacije, hidrocentrale, melioracije, regulacije, jezove, pregrade, črpalnice, čistilne naprave, industrijske in druge visoke zgradbe.

Opravlja strokovni nadzor pri gradnji objektov in izmere s področja inženirske geodezije.
Srečno novo leto 1968.

Gostinsko podjetje
»Bežigrad«

s svojimi obrati:
Restavracija Avtocamp
Gostilna Planica
Gostilna Tavčarjev dvor
Bife Parmova ulica
Gostilna Savlje
Vsem gostom iskreno čestitamo
in se priporočamo

Anica Cigoj
moško in žensko frizerstvo
Ljubljana, Stoženska 2

Cenjenim gostom želim srečno novo leto in se priporočam za nadaljnjo naklonjenost.

ENERGOINVEST
Tovarna transformatorjev
Ljubljana–Črnuče
Delovnim kolektivom in vsem občanom želimo srečno in uspešno novo leto 1968

TONOSA
tovarna trikotaže in nogavic
Ljubljana — Savlje
želi vsem potrošnikom srečno novo leto 1968

imp

industrijsko
montažno
podjetje
Ljubljana
Titova 37

PROJEKTIRA, MONTIRA IN PROIZVAJA

— centralno ogrevanje, sanitarne naprave, plinske instalacije in prezračevalne naprave,
— električne naprave jakega in šibkega toka, komandne in signalne naprave za industrijo in komunalne zgradbe,
— regulacije,
— opravlja kalorične in električne meritve,
— odlivamo v lastni livarni visokokvalitetne odlitke sive litine, ki jih po želji obdelamo.

Uspešno novo leto 1968

Ob novem letu smo vsem štirim postavili po sedem vprašanj in nanje so za vas, dragi bralci, takole odgovorili:

Ko si postal župan, kateri problemi so bili takrat v občini najbolj pereči?

NOVOLETNA ANKETA

Sladkosti županskega stolčka

Šest bežigrajskih predsednikov – štirje odgovarjajo

S. KOMAN: Kako vključiti več občanov v upravljanje občine? Kako doseči, da bi skupščinski organi, sveti in komisije dihali skupno z občani, da bi njihovi predlogi občinski skupščini imeli čim več podpore in zagovornikov med občani? Sicer pa smo takrat utrjevali komaj ustanovljene stanovanjske in krajevne skupnosti. Drugod so nam povedali, da smo bili zelo uspešni in za zgled v jugoslovanskem merilu.

JOŽE POGAČNIK, sedaj glavni direktor »Veletekstila«

J. POGAČNIK: Najbolj pereči problemi so bili takrat šolstvo, dograditev zdravstvenega doma in stanovanja za borce.

J. VINKLER: Šlo je za dokončanje že prej začetih del, kot n. pr. za dograditev šole »Mirana Jarca«; položil sem temeljni kamen za varstveno ustanovo v Soseski 6, začel razširitve in adaptacije drugih varstvenih ustanov v občini, pripravil za gradnjo Soseski 7 in 3, če se je dalo glede na možnosti v občinskem proračunu — tudi uredil materialni položaj šolstva.

J. PIRNAR: Ob mojem nastopu so bili pereči samo tekoči problemi. Pomembni so se odprli šele čez štirinajst dni. N. pr. TOPS, zaradi katerega me še danes boli glava.

JOSKO PIRNAR, direktor, glavni in odgovorni urednik »Gospodarskega vestnika«

Po lastni oceni, na katero svoje župansko delo si najbolj ponosen?

S. KOMAN: Najbolj ponosen sem na to, da sem v vseh petih letih pri izvajanju nalog občinske skupščine dobival podporo med občani. Ponosen sem na preprost, iskren stik z občani, tako v prostorih občine, kot na mnogih, sestankih in skupščinah, organizacij in društev. Na to me še danes marsikdo spomni.

J. POGAČNIK: Na vsestransko podporo vseh odbornikov in gospodarskih organizacij pri dograditvi zdravstvenega doma in nove šole.

J. VINKLER: Največ sem delal še kot podpredsednik in kasneje kot predsednik svoje delo končal na področju šolstva in varstva. Pa mnogo drobnih stvari, katerih se bolj spomnijo občani sami.

J. PIRNAR: Tudi majhne stvari so včasih zelo pomembne. V tistem času smo dali še enkrat več sredstev za telesno vzgojo, pa precej denarja za načrte za novi plavalni bazen.

JANEZ VIKLER, sedanji načelnik za notranje zadeve Ljubljane.

Če bi bil danes še župan, kaj bi storil drugače kot si takrat?

S. KOMAN: Še bolj bi zagovarjal samostojnejšo občinsko politiko, ki je bila takrat okrnjena zaradi finančnih težav v okrajnem in mestnem merilu. Da se razumemo, ta moja izjava se nanaša na tista leta in na položaj, kot je bil v času mojega mandata.

J. POGAČNIK: Po bitki mnogo pametnih?

J. VINKLER: Vedno je vprašanje, ali si storil vse kar bi lahko in kaj bi še lahko, pa nisi. Toda pri pomembnih odločitvah so bili v naši občini kot drugje vedno odločujoči materialni pogoji. Nanje smo se morali ozirati kar smo naredili. Imel sem srečo, da sem bil del skupščine, ki si je napredka v občini želela tako kot jaz sam. In bilo je takrat v občini ne malo posameznikov, predvsem iz vrst predsednikov in članov odborov ter funkcionarjev krajevnih skupnosti, ki so mi bili vedno in ob vsem ob strani. Brez takšnega sodelovanja ne bi namreč mogli ničesar dobrega izvršiti.

J. PIRNAR: Najbrž ničesar.

Ko gledaš danes na stvari in dogajanja v občini z mesta kjer si sedaj, kakšna je razlika, ko si bil župan?

S. KOMAN: Na to vprašanje ni težko odgovoriti. Prej sem se trudil, da bi od podjetij čim več dobil, zdaj se trudim, da bi podjetju čim več ostalo. Sicer sem bil pa vedno za poštene dogovore.

J. POGAČNIK: Namesto s tisoč problemi, se sedaj ukvarjam s stotimi. To je sicer različen okvir, tudi vsebina, vendar skrbi nikjer ne manjka.

J. VINKLER: Nimam kritičnega odnosa na danes v občini. S to skupščino še naprej sodelujem kot njen poslanec. Tudi službena funkcija, ki jo opravljam, me po mnogih vprašanjih tesno veže s skupščino. Po vsem tem ne morem drugače gledati.

J. PIRNAR: Prav nobene. Tudi takrat, ko sem bil na občini, sem bil z eno nogo tam, kjer sem bil prej in tam kjer sem sedaj.

Meniš, da je biti sedaj župan za Bežigradom lažje ali težje?

S. KOMAN: Mislim, da je težje. V moji mandatni dobi je imela občina na razpolago manj sredstev za reševanje občinskih problemov materialnega značaja. To dejstvo je zadrževalo sicer prisotne in znane želje v določenih okvirjih. Medtem, do danes, se je dvignil osebni in družbeni standard, ki ima po moje to lastnost, da mnogo hitreje spreminja želje v zahteve. Obvladati takšno razpoloženje pa je mnogo težje, čeprav je na razpolago več denarja.

J. POGAČNIK: Ko sem bil jaz župan, sem mislil, da je to težko delo. Verjamem, da danes še z večjo upravičenostjo enako mislijo.

J. VINKLER: Odgovornost do vseh občinskih in mestnih problemov se v bistvu ni izpremenila. Težje je tem, ki so danes na vodstvu zaradi tega, ker svojo funkcijo opravljajo neprofesionalno, poleg svojih osnovnih dolžnosti, ki jih imajo v matičnih podjetjih. To je zanje nedvomno velika dodatna obremenitev in dvomim, če je to v korist občinskim problemom. Vsaj, dokler je odgovornost takšna, kot sem uvodoma dejal.

J. PIRNAR: Za takimi predhodniki kvečjemu bolje.

Kako si še sedaj povezan z bežigrajsko občino?

S. KOMAN: Že dve leti vodim občinsko komisijo za odlikovanja. Najbolj pa sem povezan z občino in njeno problematiko preko organizacije Zveze borcev.

J. POGAČNIK: Z ničimer neposredno: Pazljivo pa spremljam dogajanja in se kot njen občan veselim vsakega uspeha.

J. VINKLER: Kot njen reupbliški poslanec.

J. PIRNAR: Sem član izvršnega odbora občinske konference SZDL in predsednik uredniškega odbora občinskega časopisa.

Bi še hotel biti župan?

S. KOMAN: Je to v pristojnosti novinarja ali »Zbora občanov«?

J. POGAČNIK: Naj okusijo to »sladkost« tudi drugi.

J. VINKLER: To je vprašanje občanov.

J. PIRNAR: Minilo je že toliko časa, da lahko rečem — zakaj pa ne, saj sem na hudo že pozabil.

—

Vseh šest bežigrajskih županov, pa želi bežigrajskim prebivalcem in volilcem zdravo, zadovoljno in srečno Novo leto 1968.

Lojze Jakopič

Mnogo delovnih uspehov v letu 1968
želi kolektiv

ELEKTROTEHNA

trgovsko, uvozno in izvozno podjetje z elektrotehničnim materialom

Ljubljana
Titova 39

DELOVNE ORGANIZACIJE IN ODGOVORNOST ZA VZGOJO

„Mi nismo socialna ustanova"

Problemi ob zaposlovanju neprilagojene mladine

Problemi zaposlovanja tistega dela naše mladine, ki je zaradi takih ali drugačnih vzrokov zašla na stranpota, so se še posebno zaostrili v času, ko ostaja dobršen del povsem prilagojene mladine brez zaposlitve. Centri za socialno delo in druge sorodne institucije, ki se bavijo s problemi neprilagojene mladine, imajo danes zelo malo možnosti zaposliti motenega mladoletnika, ki bi mu bila zaposlitev nujno potrebna, če ne toliko iz materialnih, pa vsaj iz vzgojnih razlogov.

Edine možnosti, ki preostajajo, so priporočila na Zavod za zaposlovanje, priporočila, ki običajno niso to, kar razumemo pod tem pojmom, ker je pač o takem mladoletniku največkrat nemogoče reči, da ima npr. dobre delovne privajenosti, da je discipliniran, vesten in pošten, kar bi mu eventuelno lahko izborilo prioritetno mesto pred tistimi, ki dejansko razpolagajo s temi karakteristikami in ki prav tako čakajo na zaposlitev. Edino, kar lahko rečemo v takem primeru je, da je zaposlitev nujna, ker bo sicer mladoletnik še bolj skrenil na stranpota, kar pa je očitno mnogo premalo. Posledice takega stanja so na dlani: problematični mladoletniki ostajajo dalj časa brez zaposlitve, s čimer se samo še poglablja njihova lagodnostna naravnanost, istočasno pa imajo na razpolago tudi obilico časa za postopanje, potepanje in obilo možnosti priti v stik s problematičnimi vrstniki, od koder je samo še korak do ponovnih prekrškov in kaznivih dejanj.

• Delo – eden najvažnejših vzgojnih činiteljev

Problem zaposlovanja neprilagojene mladine pa očitno ni pogojen samo v dejanskem pomanjkanju prostih delovnih mest. Izkušnje Zavoda za socialno delo občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad kažejo na to, da je treba vzroke iskati tudi drugje. Ne nazadnje tudi v sami miselnosti in predsodkih odgovornih ljudi v posameznih delovnih organizacijah. Za ilustracijo: eden izmed bežigrajskih mladoletnih prestopnikov se je vrnil iz vzgojno poboljševalnega doma, kjer je prebil več let, si pridobil poklic in se osebnostno toliko uredil, da se je lahko vrnil v normalno okolje. Po vrnitvi je začel takoj intenzivno iskati zaposlitev. Oglasil se je pri neštetih podjetjih in med njimi našel tri, ki so imela prosto delovno mesto za delavca njegove stroke. Pri vseh treh podjetjih so ga najprej »sprejeli«, a tudi brž odklonili, ko so zvedeli, da si je pridobil poklic v vzgojno poboljševalnem domu in da imajo torej opraviti — če že ne s sedanjim, pa vsaj z bivšim delinkventom. Na intervencijo zavoda je bil mladoletnik nato kljub temu sprejet v enem izmed omenjenih podjetij in danes so z njim zelo zadovoljni. Manj sreče je imel nek drug mladoletnik: prijavil se je na razpisano delovno mesto in zavod mu je poskušal pomagati s priporočilom k sekretarju podjetja. Mladoletnik ni dobil zaposlitve, vendar samo to ne bi bilo toliko omembe vredno, kot je vredna omembe sekretarjeva razlaga, zakaj fanta niso sprejeli.« Veste, mi smo gospodarska organizacija, ne pa socialna ustanova. Naj se za take brigajo tisti, ki so za to poklicani,« je razložil.

• Pomoč mladim

Postopanje odgovornih ljudi v delovnih organizacijah z neprilagojenimi mladoletniki, torej s tistimi, ki smo jih kljub vsem težavam le uspeli zaposliti, predstavlja naslednji moment, o katerem je potrebno govoriti, kadar razpravljamo o delu kot enem izmed najpomembnejših vzgojnih činiteljev. Kakšna naziranja o vzgojni vlogi delovnih organizacij lahko srečamo v vsakdanji praksi?

Zdi se, da so zelo pogosta naziranja, da mora biti mladoletnik, ki je izstopil iz šole in se vključil v proizvodni proces — toliko dozorel, da sama delovna organizacija nima do njega več nobene vzgojne odgovornosti. **Posledica takega pojmovanja je, da se z mladoletnikom — prilagojenim ali neprilagojenim — postopa tako, kot s formirano osebnostjo, ki je popolnoma sposobna dojeti vso odgovornost, ki jo nalaga določeno delovno mesto in ki tudi temu primerno ukrepa.** Mladoletniku se tako ne nudi nobena posebna pomoč pri prilagajanju specifičnim zahtevam, ki jih preden postavlja delovno okolje, pa tudi kazni za neizpolnjevanje teh zahtev so v takem primeru popolnoma enake, kot pri zreli, formirani osebnosti.

Ni sicer mogoče trditi, da pravkar omenjena naziranja vladajo v večini naših delovnih organizacij; največkrat — kljub vsemu — le naletimo na določena vzgojna prizadevanja. Ni pa mogoče nasprotno tudi trditi, da so ta vzgojna prizadevanja vedno ustrezna. To velja posebno za postopanje z neprilagojenimi mladimi delavci. V dokumentaciji Zavoda za socialno delo Ljubljana-Bežigrad lahko naletimo na celo vrsto primerov neustreznega vzgojnega postopanja z neprilagojeno mladino v delovnih organizacijah. Na primer: problematičnega mladoletnika je sekretar nekega podjetja redno vabil na razgovore, s katerimi ga je poskušal »trdo držati«. Nekoč, ob priliki fantovega manjšega prekrška, ga je zopet »trdo prijel« in mu — v pričo delavke iz fantove delovne skupine — očital vse prejšnje prekrške in celo tatvine, za katere nihče v fantovi delovni skupini dotlej ni vedel. Fantova sodelavka, ki je pogovoru prisostvovala, je referirala novice v delovni skupini, česar fant ni mogel prenesti. Zapustil je delovno mesto in ponovno zapadel v kriminal.

Vsebinsko diametralno nasprotno, pa vendar prav tako slabo uslugo motenemu mladoletniku, je delal odgovorni uslužbenec v nekem drugem podjetju. Mlademu delinkventu je v smislu parole o humanem postopanju z mladoletnimi prestopniki, skozi daljšo dobo toleriral celo vrsto prestopkov in celo kaznivih dejanj, ki bi jih sicer, že po zdravem občutku, brez posebnega pedagoškega znanja, bilo potrebno kaznovati — samo, da ne bi kdo kaj očital, da podjetje ne razume takih problemov in ne poskuša pomagati. Sam primer sicer res ni tipičen za naše delovne organizacije, zato pa je toliko bolj tipično pojmovanje, da je alfa in omega vsega, kar eventuelno lahko delovna organizacija prispeva k vzgoji neprilagojenega mladoletnika, da poskuša čim dlje tolerirati njegovo neprilagojeno obnašanje in da ga takoj ob prvem prekršku ne postavi na cesto.

Očitno je, da tudi sama stabilizacija našega gospodarstva ne bo povsem rešila problemov zaposlovanja neprilagojene mladine, ampak da bo potrebno iskati tudi druge možnosti. Predvsem se bomo morali sprijazniti z dejstvom, da bomo slejkoprej imeli opraviti z določenim odstotkom mladine, ki bo povzročala take ali drugačne težave na delovnem mestu in ki je ne bomo smeli pustiti brezposelne. Konsekventno temu bomo morali tudi korigirati naziranja o socialnih in »nesocialnih« ustanovah.

Povsem razumljivo je, da bodo delovne organizacije vedno raje sprejemale mlade delavce z dobrimi karakteristikami, kot pa tiste, ki se s tem ne morejo ponašati in s katerimi bodo bolj ali manj zanesljivo take ali drugačne težave. Vendar — ali naj to pomeni, da lahko od njih enostavno dvignemo roke? Ali pa se morda, kljub vsej komercializaciji, ki pri nas čedalje bolj pridobiva na veljavi, le lahko opremo tudi na nekatera načela našega družbenega humanizma in zagovarjamo stališče, da je npr. gospodarska organizacija v kući teh načel — skoraj ravno toliko socialna ustanova, kot center za socialno delo?! Razmišljanje s te perspektive ne dovoljuje nobene dileme!

• Urejeni odnosi – manj težav za vse

Če pa je to razmišljanje v naši sedanji situaciji le še preveč naivno, vseeno ne moremo mimo drugega načelnega vprašanja. Gre za načelno vprašanje — koliko si naše delovne organizacije prizadevajo za to, da jim ne bi bilo treba igrati socialnih ustanov v smislu »dobrodelnih društev«? **Z drugimi besedami, gre za vprašanje, kakšno pozornost posvečajo urejanju kadrovskih vprašanj, urejanju medsebojnih odnosov v delovnem kolektivu, kakšno pozornost posvečajo izboru vodilnih in ključnih osebnosti in skratka — vsem tistim činiteljem, ki bistveno vplivajo na motivacijo delavcev, na njihovo zadovoljstvo pri delu in končno tudi na njihovo produktivnost in rentabilnost, če jo lahko tako imenujemo!** Praksa kaže, da delovne organizacije, ki posvečajo tem vprašanjem posebno pozornost z mnogo manjšim rizikom sprejemajo na delo neprilagojenega mladoletnika in da imajo z njim dejansko tudi mnogo manj težav. Taki delovni organizaciji tudi nihče ne očita, če izključi mladoletnika, ki kljub optimalnim delovnim pogojem, ne zadovolji zahtevam svojega delovnega mesta. Izključitev in premestitev v ustreznejše okolje bo morda v tem primeru sploh najprimernejši ukrep, ki ne bo koristil samo delovni organizaciji, ampak ampak tudi samemu prizadetemu mladoletniku.

Ob vsem navedenem so istočasno tudi odveč razpravljanja o tem, ali delovna organizacija lahko odigrava tudi določeno vzgojno vlogo, ali pa je to morda dolžnost samo tistih, ki so »poklicani« za to. Odveč, če vemo, da lahko navedeni in še mnogi drugi momenti, ki vplivajo na produktivnost v neki delovni organizaciji, odigrajo tudi važno vlogo pri vzgoji mladine. Da pri tem niti ne govorimo o deležu, ki bi ga naj prispevala tudi strokovno usposobljena — kadrovska, socialna in psihološka služba v delovnih organizacijah, v kateri nekateri ne vidijo nobene koristi!

F. MLINARIČ

Ko so dogradili spodnji del nove poslovne stavbe trgovskih podjetij »Lesnina« in »Elektrotehna« nasproti Gospodarskega razstavišča, je Smoletova ulica spet dobila priključek na Titovo cesto; pod poslopjem so zgradili podhod. V pasaži bodo poslovni prostori sektorja za opremo trgovine in gostinstva podjetja »Elektrotehna«.

Za podhod pa razen okoliških prebivalcev le malokdo ve, zato bi bilo prav če bi na stavbi ob Titovi cesti postavili kakšen smerokaz za Smoletovo ulico. **Foto: E. Kaše**

Posvetovanje o mladinski kriminaliteti

Številke, ki vzbujajo skrbi

Od statistike k vzrokom

Že nekaj let organi javne varnosti ugotavljajo, da mladinski kriminal v mestu nenehoma narašča. Pa ne gre le za kriminal. Mladina je tudi vse večkrat v vrstah izgrednikov, med mladimi pa so se razpasli tudi drugi negativni pojavi, ki jih zakonsko sicer ni mogoče kaznovati, zato pa jih je treba moralno obsoditi kar najostreje.

Da bi našli skupen jezik, izmenjali stališča in se vsaj v grobem domenili, kako zajeziti mladinsko prestopništvo, so se vsi, ki skrbe za vzgojo mladine v Ljubljani, sestali v začetku decembra v sejni dvorani magistrata na posvetovanje o kriminaliteti in drugih negativnih pojavih med mladino.

Posvetovanje je pripravila uprava javne varnosti v Ljubljani v sodelovanju s predstavniki sodišč, zavodov za socialno delo, inštituta za kriminologijo, Zveze mladine in drugih družbeno-političnih organizacij, vzgojnih posvetovalnic, šol in vseh drugih, ki se kakorkoli ukvarjajo z mladino.

Številke, ki so jih zbrali na upravi javne varnosti, ko so delali statistiko o mladinskem prestopništvu, namreč res vzbujajo skrbi. V letih 1964—1966 so tako kazniva dejanja, kakor tudi pobegi in potepuštvo v nenehnem porastu. Nekoliko so sicer upadli prekrški, ki pa so v prvih šestih mesecih letos spet strmo poskočili. Vseh prestopkov skupaj je bilo 1964. leta 1541, 1965. leta 1893, 1966. leta 2057 in v prvih šestih mesecih letos že 1250.

Še zlasti vzbuja skrbi porast največjega zla — kaznivih dejanj. V letu 1966 so mladoletniki na področju Ljubljane naredili kar 950 deliktov ali slabo četrtino vseh kaznivih dejanj v mestu, ter tri četrtine vseh mladinskih deliktov na področju nekdanjega ljubljanskega okraja.

Zlasti se je povečalo število kaznivih dejanj zoper premoženje. Še posebno je naraslo število vlomov, čeprav še vedno vodijo tatvine. Več kot za sto odstotkov so zrasle tudi tatvine motornih vozil in vandalizmi nad tujimi premoženji, upadlo pa je število nasilstev. To povsem sovpada s »težnjami« mladih zlikovcev. Medtem ko so pred tremi leti bili največji cilji mladih zlikovcev tehnični predmeti, je lani že na prvem mestu denar, na drugem tehnični predmeti, na tretjem pa kolesa. Velik skok je tudi pri avtomobilih, motornih kolesih in nakitu (!). Pred tremi leti so najraje vlamljali in kradli na javnih; oziroma odprtih prostorih, sedaj pa najraje »operirajo« v stanovanjih, garažah in kleteh.

Računi, ki so jih naredili v zvezi s škodo pa najzgovorneje pričajo, kakšen problem so mladoletni prestopniki tudi ekonomsko. Se leta 1964 so naredili škode za 21 milijonov starih din, dve leti pozneje pa že za 73 milijonov. Dejanska škoda je sicer nekaj nižja, ker so nekaj škode povrnili, toda še vedno velja, da so mladi zlikovci v Ljubljani naredili lani škode za 48 milijonov starih dinarjev.

Med prestopniki je seveda več fantov kot deklet, kar je sicer normalno. Nenormalno pa je, da so učenci osemletk, ki sicer v Ljubljani vodijo med mladoletnimi prestopniki, v zadnjem letu pošteno prevzeli vodstvo. Lani so naredili trikrat več kaznivih dejanj kot vajenci, ki so bili še pred leti poglavitni kršilci v Ljubljani. S tem v zvezi je treba pripomniti tudi, da je največ kršilcev iz družin z obema staršema, dobro situiranih in navidez navzven urejenih družin

Prav v tem pa leži ves kamen spotike. Po besedah načelnika uprave javne varnosti v Ljubljani Ivana Vinklerja organi javne varnosti uspešno posredujejo pri mladoletnih kršilcih, ki se že po prvem deliktu znajdejo pri posebni specializirani službi za mladinski kriminal na UJV Ljubljana. Toda žal največkrat starši prepozno ugotovijo prestopniške pojave pri svojih otrocih ali pa jim pogledajo skozi prste. Pri takšnih večkratnih kršilcih, organi javne varnosti ne morejo več pomagati in prav takšnih je skoraj polovica, njih število pa je v treh letih nenehno naraščalo. Za mlade povratnike bi morali obstojati najrazličnejši domovi, toda sedanji domovi so preveč natrpani. Razen tega so v njih skupaj natlačeni najrazličnejši kršilci, namesto da bi bili ločeno.

Tako precej mladih zlikovcev ostane doma, pod strožjim nadzorom, kar pa ne zadovoljuje, da ne bi spet začeli s slabimi dejanji.

Med pobegi od doma, iz vzgajališč in čez mejo je treba omeniti, da pobegi od doma v zadnjih treh letih naraščajo, še zlasti opazno lani in v prvem polletju letos, pa tudi v letošnjih šestih mesecih je bilo toliko pobegov iz vzgajališč, kot lani vse leto. Nasprotno pa poizkusi pobegov čez mejo upadajo. Beg sam po sebi ne bi bil zastrašujoč (razen pobegov iz vzgajališč in čez mejo), vendar so otroci na begu izpostavljeni vsem mogočim vplivom. Statistika kaže, da vsak tretji begavček med begom tudi krade, vlamlja ali počenja druga zla dejanja. Pripomniti pa moramo, da je v odstotku tudi vse več kaznivih dejanj na begu.

Med prekrški zoper javni red in mir pa je zadnja leta največ klateštva in nedostojnega vedenja na javnem kraju. V letu 1966, še zlasti pa v prvem polletju letos, je zelo naraslo število pretepov in pa v zadnjem času kaljenje nočnega reda in miru. Seveda pa ta statistika ni popolna, saj brez dvoma miličniki niso mogli posredovati in torej

NADALJ. NA 9. STR.

MEDNARODNO LETO TURIZMA

Nagrajena naloga dijaka Zlatka Šetinca

Turistično društvo Bežigrad je razpisalo nagrade za najboljše naloge o turizmu, ki so jih napisali dijaki bežigrajske gimnazije. Prvo nagrado — knjige v vrednosti 30.000 Sdin — je dobil dijak Zlatko Šetinc z naslednjo utemeljitvijo:

Naloga je kratka in vsebinsko jedrnata. V njej je na kratko podan smisel mednardonega leta turizma, ki ni le v dosegi finančnega uspeha ampak ima širši, občečloveški pomen. V katerem so podana naša pričakovanja in nakazane priprave za leto turizma v dobrem in slabem. Pravilno ugotavlja, da moramo uveljaviti v turizmu tisto, kar je za našo deželo značilno in da je uspeh turizma odvisen od prizadevanja vseh ljudi in ne le tistih, ki so za turizem zadolženi.«

Ob koncu mednarodnega leta turizma objavljamo to nalogo v celoti.

Mednarodno leto turizma — to so besede, ki vsebujejo toliko lepega in humanega, toliko pomembnega za zbližanje narodov, da pomenijo kar nekakšno razjasnitev v današnji napetosti, ki vlada v svetu. Veliko težav, ki nastajajo v odnosih med državami, bi ne bilo, če bi se narodi bolj zbližali, se bolj spoznali. In to zbližanje je tudi eno glavnih ciljev, ki si jih zadajamo vsi v letu turizma. Težko bi našteli vse dobre strani te humane akcije, katere pobudnik je bila v veliki meri tudi naša država. Jugoslavija je odprla svoja vrata na stežaj in s tem pokazala, da je pri nas vsakdo dobrodošel.

Seveda vsi od leta turizma zelo veliko pričakujemo. Dotok tujcev (torej tudi deviz) naj bi bil tolikšen kot še nikoli. Ta akcija naj bi pripomogla, da bi ta dotok potem vsako leto še naraščal — Jugoslavija si lahko torej pribori naziv »turistična dežele«. Na ta veliki izpit se vsi mrzlično pripravljajo: gostinci povečujejo svoje kapacitete, zunanji videz naselij stalno polepšujejo, urejujejo nekaj cest... Kljub tem pripravam in prizadevanjem pa se zdi, da so mnogi v svojem sanjarjenju in računanju, koliko bo prineslo to leto turizma, pozabili, da je treba turistom tudi nekaj nuditi za njihov denar. Tako obstaja nevarnost, da bodo nekateri posamezniki, ki ne poznajo »gospodarske abecede«, temeljito izkoristili ta trenutni naval turistov — se pravi — temeljito navili cene brez pravih osnov in tako napravili medvedjo uslugo družbi in sebi. To leto si bo njegova blagajna res temeljito opomogla in napolnila, toda, kaj bo jutri? Tujec bo prišel res v pričakovanju — sledilo bo razočaranje najprej zaradi storitev potem zaradi cen. Seveda ga bomo drugo leto zaman iskali med obiskovalci naše dežele. Doma bo lahko pripovedoval, da pri nas turiste naravnost »izropamo« (kajti tujci zelo radi posplošujejo) in bo drugič seveda raje odšel v države, ki poleg naravnih lepot nudijo za zmerne cene mnogo več, kot mi.

Na vso srečo je takih gostincev malo — pa vendar dovolj, da vržejo senco na vsa naša pričakovanja.

Turisti prihajajo k nam večinoma z avtomobili. Seveda ni vseeno s kakšnim avtomobilom se vrnejo domov — s celim ali polomljenim. Spričo stanja naših cest bo to vprašanje še zelo aktualno. Seveda je sedaj že prepozno za kakšne večje ukrepe — pa vendar bi morali misliti tudi na ceste.

Ljudje se mnogo pogovarjajo o teh problemih. Negodujejo nad cestami, nad gostinstvom, češ, kakšen smisel za turizem imajo. Pri tem pa nehote prezrejo zanemarjene vrtove pred svojimi hišami, kupe odpadkov na dvoriščih, s papirjem »nastlane« zelenice... Pozabljajo, da se turistom ne vtisnejo v spomin le ceste in hoteli, temveč tudi urejenost (ali neurejenost) naselij, posameznih hiš, prijaznost in neprijaznost domačinov...

S skupnimi napori bomo morali te napake odpraviti, če hočemo, da bodo tujci o nas in naši državi dobili dobro mnenje in da bodo drugo leto zopet prišli.

Ne le podjetja, turistični delavci, zasebni gostinci — vsi si moramo prizadevati, da bo leto turizma obrodilo take sadove, kot jih pričakujemo.

ZLATKO ŠETINC

Številke, ki vzbujajo skrbi

NADALJ. Z 8. STR.

tudi ne registrirati vseh kršitev javnega reda in miru, ki so jih povzročili mladoletniki. Pri teh kršitvah imajo svoje »prste vmes« tudi gostinci. V zadnjem času je njih kontrola nad starostjo gostov precej popustila in tako se mladi nemoteno opijajo. Pri kršitvah zoper javni red in mir je namreč eden izmed poglavitnih vzrokov prav alkohol. Od žarišč, kjer se v Ljubljani največkrat dogajajo kršitve javnega reda in miru, se z enim lahko »ponašamo« tudi pri nas za Bežigradom. Po poročilih UJV Ljubljana je to Savsko naselje.

Na posvetovanju so hoteli organi javne varnosti skupaj z drugimi, ki skrbe za vzgojo mladine, izkristalizirati jasna skupna stališča za boj proti mladinskemu kriminalu. Poseben poudarek so udeleženci posvetovanja dali predvsem družini in vzgoji staršev, ki se vse preveč pehajo za denarjem in dajo premalo na vzgojo otrok, pa tudi šole so preveč intelektualistične in premalo vzgojne. Poseben pomen pri zatiranju mladinskega prestopništva ima tudi mladinska organizacija, ki bo morala [illegible] ustreznejše metode dela z mladino.

Posebno poglavje pa so domovi za delikventno mladino. Teh je premalo, so premalo specializirani, kader ni najboljši, hkrati pa ga je premalo, mladi prestopniki nimajo možnosti, da bi se v okviru doma izučili kakšne obrti itd. Skratka vsi problemi, ki so vezani na denar. Zato so na posvetovanju seveda spregovorili tudi o denarju, ki bi ga družba morala dati za zatiranje mladinskega prestopništva, sicer so vsi napori jalovi. Na posvetovanju so tudi sklenili strniti vse službe, ki preprečujejo mladinsko prestopništvo v Ljubljani pod enoten mestni odbor, kar bodo predlagali tudi mestnemu svetu.

B.

Ob koncu letošnje turistične sezone

„Najboljši gostje so Nizozemci in Britanci"

30.000 igralcev golfa

Mini-golf je postal pri nas moderen pravzaprav šele lani. Letos poleti smo igrišče za mini-golf dobili tudi na Ježici pri »Sternu«. Veljalo je 19 milijonov S dinarjev, že v prvih mesecih oziroma do prvega dežja jeseni pa je gostinskemu podjetju vrglo 7.929.000 Sdin oziroma dobrih 5 milijonov Sdin čistega, kar je vsekakor čedna vsota. Ta športni objekt hkrati predstavlja najbolj rentabilno igrišče za Bežigradom, če ne še kje drugod. Na mini-golfu pri »Sternu« se je letos pomerilo v tej športni spretnosti 29.546 gostov.

Zraven mini-golfa še kegljišče

Če bodo imeli ugodne kreditne pogoje, bo gostinsko podjetje Bežigrad prihodnje leto zgradilo moderno kegljišče zraven minigolfa na Ježici.

Iz razgovora z direktorico podjetja Sonjo Vrščaj povzemamo še, da bodo prihodnje leto obnovili in razširili gostilno »planica« na Titovi cesti. Uredili bodo tudi vrt za letno sezono ter parkirni prostor na Vodovodni cesti.

● Govori upravnica avtocampa na Ježici Marija Rodič

Ob zaključku letošnje turistične sezone, ki je imela svoje posebno obeležje v okviru mednarodnega leta turizma pod pokroviteljstvom Združenih narodov, smo za kratek pogovor zaprosili upravnico avtomobilskega kampinga na Ježici, **Marijo Rodič**, ki je imela v naši občini največ opravka s tujimi gosti. Zakaj gostišče »Štern« z zasilnim kopališčem, igriščem za mini-golf in kampingom, je pravzaprav edino pribežališče za tuje turiste v naši občini.

Koliko gostov ste letos našteli v vašem kompingu?

● V primerjavi z letom 1966 smo zabeležili letos 2.618 gostov manj, nočitev pa 764 manj kot lani. Letos je obiskalo naš kamping 12.321 tujih turistov (18.676 nočitev), lani pa 15.939 turistov (19.441 nočitev). Doba bivanja se je tako v primerjavi s prejšnjim letom podaljšala z 1,21 dneva v lanskem letu na 1,52 letos. Tudi domačih gostov smo imeli letos več kot lani, in sicer 491, lani pa samo 287.»

Do kdaj imate vsako leto odprt kamping?

● Praktično sprejemamo goste, dokler prihajajo. Ponavadi, tako je bilo tudi letos, je konec sezone zadnje dni oktobra. Redki posamezniki seveda prihajajo tudi kasneje.«

Katerih gostov — po narodnosti — ste imeli največ?

● Lani je bilo največ Poljakov, Čehov in Francozov. Prihajali so v večjih skupinah, medtem ko so letos na prvem mestu Francozi, takoj za njimi pa Angleži, Nemci in Skandinavci.«

Kam daste kampiste, kadar je hujše deževje oziroma slabo vreme?

● Imamo dve sobi v lastnem objektu ter šest sob pri bližnjih sosedih — privatnikih. V skrajni sili razmestimo kampiste tudi po kabinah za kopalce. Več privatnikov oddaja sobe tudi v Stožicah in celo v Gameljnah.«

Kaj kampisti pri vas pogrešajo oziroma nad čem se pritožujejo?

● Ne bi mogla reči, da so imeli kakšne posebne želje, zakaj naš kamping je moderno urejen. Kakor je razvidno iz naše knjige, ki jo imamo v recepciji kampinga, se je večina gostov pri nas počutila zelo dobro, zato niso skoparili s pohvalami. Najpogosteje se nam zahvaljujejo Nizozemci, Angleži in Skandinavci. Niso pa tudi redki zapiski pohvale gostov iz drugih držav: Madžarske, Francije, Nemčije in skandinavskih dežel.«

Kaj novega si kamping lahko obeta za prihodnjo sezono?

● Že dlje časa se pogovarjamo, da bi v okviru našega kamping prostora zgradili 10 vikend hišic, in sicer enodružinskih z dnevno sobo oziroma spalnico, kopalnico in kuhinjo. Prav zdaj se pogovarjamo z banko, da bi nam v ta namen odobrila ustrezen kredit. Te ideje smo se oprijeli zato, ker nam prav ležišč pod streho v slabem vremenu primanjkuje, pa tudi tujci često sprašujejo po njih.«

Kaj mislite o letošnjem mednarodnem letu turizma. Komu je bilo namenjeno, gostom ali turističnim delavcem?

● Mislim, da predvsem vsem nam, ki se ukvarjamo s to gospodarsko panogo, da bi se zamislili, kako lahko najceneje izvažamo svoje delo — doma! Kolikor je bilo v naših močeh smo to storili, brez dvoma pa bi lahko še več.«

Iz kolikih držav goste ste imeli letos v kampingu?

● O, to bi bilo preveč za naštevanje, naj povem samo številko iz 53 držav! Najdalje so se zadrževali Nizozemci, in sicer povprečno po 1,68 dneva, največ je bilo Francozov, ki so skupaj z Italijani v povprečju ostali pri nas 1,47 dneva.«

Za koliko se je letos podražilo kampiranje pri vas?

● Za 150 s dinarjev. Za avto smo pobirali po 200 S din na noč, za prenočevanje pa 400 S din na osebo, turistična taksa pa je znašala 120 S din.«

In kateri gostje so bili najboljši?

● Nizozemci, Britanci, pa tudi Francozi. Najraje imamo tiste, goste, ki prihajajo v večjih skupinah in ne gledajo preveč na vsak dinar. Takšni so predvsem Nizozemci, Britanci, francozi pa tudi Skandinavci, sicer pa se to iz leta v leto spreminja,« je končala upravnica avtomobilskega kampinga in gostišča »Štern«, Marija Rodič.

Gradbeno podjetje »Bežigrad«

Poslovnim partnerjem in vsem občanom voščimo srečno in uspešno novo leto 1968

Gostinsko podjetje ČRNUČE

obrati:
Gostilna »Rogovilc«, Črnuče 91
Gostilna »Bežigrajski hram«, Hranilniška 1
Gostilna »Stadion«, Titova 84
Bife »Šibenik«, Titova 45
Bife »Rašica«, Titova 166

Srečno novo leto 1968

MESTNA PLINARNA

Zahvaljujemo se potrošnikom za odjem mestnega in tekočega propan butan plina in se priporočamo za nove naročnike.

PLIN JE CENENA IN UČINKOVITA VRSTA ENERGIJE.
MESTNI PLIN

Večja zmogljivost proizvodnih naprav in povečana kalorična vrednost omogoča za 50 odst. večjo potrošnjo in vključevanje novih potrošnikov. Povečana kalorična vrednost od 4000 na 4800 kalorij skrajšuje čas za pripravo hrane, tople vode in ogrevanje prostorov.
Razstrupljevalna naprava znižuje odstotek monoksida od prejšnjih 18 na manj kot 5 odst. S tem so možnosti za zastrupitev minimalne.
Plin usmrajamo, ima svojstven vonj. Potrošnik ga lahko takoj zazna.
Proizvajalci pripravljajo nove tipe plinskih štedilnikov, ki onemogočajo nekontrolirano uhajanje plina. Asortiment in kvaliteta plniskih bojlerjev se je prav tako povečala.
Zagotovili bomo neprekinjeno servisno službo.

TEKOČI PLIN

Za široko potrošnjo, gospodarstvo in družbene službe dobavljamo neomejene količine vseh vrst tekočih plinov. Plin dostavljamo na dom, v tovarne, restavracije, delavnice in ustanove. Vršimo redne preglede jeklenk, plinskih naprav in instalacij.
V obratu preko celega dne polnimo jeklenke vseh vrst (35, 10, 5, 3, 2, 1, 1/2 kg in vžigalnike).
Ekonomična je uporaba tekočega plina za pogon osebnih in tovornih vozil na bencinski pogon.
Ko se boste odločili, da postanete naš naročnik zadostuje samo telefonsko sporočilo. Posredovali vam bomo tehnične in tehnološke nasvete, napravili načrte, preskrbeli opremo in stkelenice, izvršili montažo in vas nemoteno oskrbovali s tekočim plinom.

ŽELIMO VAM SREČNO NOVO LETO 1968.

DINOS

Ljubljana

TUDI PRIHODNJE LETO DINOSOVA PIONIRSKA AKCIJA

DINOS bo skupaj z Zvezo prijateljev mladine ter Kreditno banko in hranilnico Ljubljana, organiziral pionirsko zbiralno akcijo v korist pionirskih odredov osnovnih šol. Akcija bo tekla vse šolsko leto. Pionirji bodo pozimi zbirali star papir, spomladi pa še steklenice. Denar, ki ga bodo dobili, bodo uporabili za najrazličnejše potrebe pionirskih odredov. Izkušnje iz preteklega leta so pokazale, da organizirana akcija lahko koristi ne samo industriji, ki dobi sicer zavržene surovine, temveč tudi pionirskim odredom, ki potrebujejo denar za uresničitev svojih programov. Lani so pionirski odredi za zbran denar kupili smučarsko opremo, opremo za razne krožke (foto, kino, radio krožek), nekateri pa so ga uporabili tudi za šolske izlete. V letošnjem šolskem letu pionirski odredi na tako zbran denar že računajo, saj so zbiralne akcije sestavni del njihovih delovnih programov.
Akcija bo potekala približno tako kot lani. Pionirji bodo dobili izkaznice, ki jih bodo žigosali zaradi evidence, koliko odpadnega blaga je pionir zbral. Za 20 žigov dobi priznanje, katerega kupon ob koncu šolskega leta izžrebajo.
Najbolj vneti zbiralci, ki ne bodo imeli sreče pri žrebu pa bodo šli na poučen avtobusni izlet v tovarne, kjer je odpadno blago nujno potrebna surovina za izdelovanje novih izdelkov.
Tako kot lani bodo nagrade tudi letos hranilne knjižice Kreditne banke in hranilnice, ki bo nudila dobitniku, če nagrade ne bo takoj dvignil, še dodatne premije. Tako bo mladino vzpodbujala k vezavi vlog in varčevanju.
V preteklem letu so pionirji z 61 ljubljanskih šol zbrali 140 ton starega papirja in 145.000 steklenic ter prejeli za potrebe pionirskih odredov blizu 6 milijonov S dinarjev.
Pri DINOSU računajo, da bo prihodnja akcija potekala še bolje kot lani.

Onkološki inštitut

ZGRADBA ČLOVEŠKEGA RAZUMEVANJA

Prispevki podjetij in občanov znašajo več kot pol milijarde Sdin

Rak! Že ob samem imenu te hude bolezni smo nekaj let nazaj trepetali. Pripravljeni smo bili vsakogar, za katerega smo slišali, da je zbolel za tem ali onim izmed neštetih rakastih obolenj, zapisati med mrtve. Da danes ni temu tako gre zahvala zdravnikom, ki so po dolgotrajnih raziskavah našli pot za borbo proti tej bolezni. Iz dneva v dan se metode boja izpopolnjujeo in ni daleč dan, ko bo rak — bolezen kot vsaka druga — premagan!

Ni naš namen, da bi tu pisali o raku, o vseh mnogoterih vrstah rakastih obolenj. Radi bi napisali nekaj vrstic o človeški solidarnosti, o razumevanju, o dejanjih, ki nimajo prav nič skupnega z »opevano« varčnostjo Slovenca.

Odveč je vsakršno ponavljanje in naštevanje težav v katerih se nahaja osrednja slovenska zdravstvena ustanova — stari Onkološki inštitut v Ljubljani. Odveč je tudi razglabljanje od kod vzeti denar za gradnjo novega, sodobnega onkološkega inštituta.

Vendar so se mnogi delovni kolektivi in posamezniki že pred leti odločili, da podprejo misel o gradnji novega onkološkega inštituta, edinega slovenskega zdravstvenega zavoda, ki se posveča izključno borbi proti raku, preprečevanju, zdravljenju in raziskovanju te bolezni. Prav zato je Svet onkološkega inštituta pred dvema letoma, ustanovil »Sklad za gradnjo onkološkega inštituta v Ljubljani.« Prvi dar je sklad prejel še pred ustanovitvijo — 21. novembra 1965 od gostinskega podjetja »Na-Na« iz Celja — 626.500 starih dinarjev.

Dne 7. decembra 1967 so znašali prispevki občanov in delovnih organizacij skupaj z vrednostjo obveznic skopskega posojila 550 milijonov 749.472 starih dinarjev.

Med darovalci v decembru je bilo tudi podjetje »Commerce«, ki se je pred kratkim preselilo za Bežigrad; namesto sprejema, ki je običajen ob takšnih priložnostih, so namenili poldrugi milijon starih dinarjev za Onkološki inštitut.

Našteli so že skoraj 3000 darovalcev. Največ prispevkov je iz delovnih organizacij (1200), od posameznih občanov (okoli 700), skoraj 200 prispevkov pa so poslale delovne organizacije iz drugih republik. Zbrana vsota najbolje dokazuje, kako živo čuti naš človek potrebo po boju proti tej bolezni, ki ogroža njegovo zdravje in življenje. Med vzroki smrti je rak dandanes — kljub nedvomnemu napredku pri zdravljenju — na drugem mestu — takoj za boleznimi srca in ožilja! Vsak peti Slovenec umre zaradi raka ali vsako leto okoli 2500 ljudi. Vsako leto zabeležijo 3500 novih primerov te bolezni. Boj proti raku pomeni preprečevanje, odkrivanje, ugotavljanje in zdravljenje te bolezni ter rehabilitacijo in izvenbolnišnično oskrbo bolnikov — vse to z namenom, da bi čimbolj znižali število novih obolenj, zvišali število ozdravelih in zmanjšali invalidnost zaradi raka. Že danes v onkološkemu inštitutu rešijo zdravniki življenje tretjini bolnikov in več, lahko pa bi ga polovici vseh obolelih za rakom, če bi lahko do kraja izkoristili vse možnosti, kar jih nudi danes sodobna medicina. Da bi lahko onkološki inštitut to dosegel, potrebuje ustrezne prostore, delovne naprave in seveda ustrezno izšolane strokovnjake. Delo mu onemogočajo predvsem današnje skrajno slabe razmere v katerih dela.

Načrti za gradnjo novega onkološkega inštituta so že pripravljeni. Tudi prostor, kjer bo zgrajen, je že določen. Treba je le še zbrati dovolj denarja, da bi lahko že v prihodnjem letu začeli graditi prvi, najbolj potreben objekt za zdravljenje z obsevanjem, bi morali zbrati še najmanj toliko denarja, kot do zdaj.

Denar priteka počasi, toda zaneslivo. Čeprav iz nobenega proračuna, čeprav o njem niso razpravljali ne poslanci, ne odborniki. Denar prihaja od občana, navadnega človeka, ki ga rad dá za dobro stvar, rad dá, da bo vsak dinar, ki ga prispeva, vgrajen v zgradbo, ki bo mnogim pomenila življenje.

Tudi iz naše občine se je že marsikdo odločil in prispeval denar za gradnjo onkološkega inštituta. Prepričani smo, da se bo še marsikdo. Akcija se je zdaj dodobra razmahnila. Bliža se Novo leto, morda čas, ko bodo položili temeljni kamen prve nove zgradbe onkološkega inštituta — zgradbe, o kateri bomo pozneje lahko upravičeno govorili, da je zgradba človeškega razumevanja in solidarnosti.

I. V.

En teden na snegu

- **Smučarski tečaji na Travni gori za učence 5. razredov**

Učenci 5. razredov vseh bežigrajskih osnovnih šol bodo pozimi preživeli po en teden na smučarskih tečajih. Kot doslej, bodo tudi tokrat na Travni gori. Prva izmena bo odšla 6. februarja, potlej pa se bodo izmenjavali vse dotlej, dokler bo sneg. Spretnosti na belih poljanah jih bodo učili smučarski učitelji iz vrst učiteljev telesne vzgoje in študentov visoke šole za telesno kulturo.

»Denar za smučarske tečaje je zagotovljen, je dejal predsednik komisije za letovanje Hardvik Pirnovar. **Smučarski tečaji in poleti plavalne šole so zelo koristna oblika razširjene dejavnosti šole in občinska skupščina ima za to dovolj razumevanja.«**

V bežigrajskem primeru gre za smučarske tečaje in ne za pravo šolo v naravi, ker na Travni gori ni primernih prostorov za pouk drugih predmetov.

Za vsakega otroka morajo starši prispevati po 1.700 S dinarjev na dan, kolikor velja hrana in nastanitev v domu na Travni gori. Občina pa da denar za učitelje ter prispeva za otroke iz socialno šibkih družin. Na Travni gori imajo tudi nekaj smučarske opreme: 30 parov smuči in 20 parov čevljev.

Smučarski tečaji so tudi v učnih načrtih za telesno vzgojo na osnovnih šolah. Jože Beslič, svetovalec na Zavodu za prosvetno pedagoško službo Ljubljana nam je povedal, da so že meseca oktobra svetovali šolam, društvom prijateljev mladine in občinskim zvezam za telesno kulturo, naj se pravočasno pripravijo. **»Za Bežigrad je ta zadeva zdaj urejena, drugod pa moramo večkrat prepričevati razne organe, medtem ko šole smatrajo smučarske tečaje za zelo koristno akcijo«,** je dejal Jože Beslič.

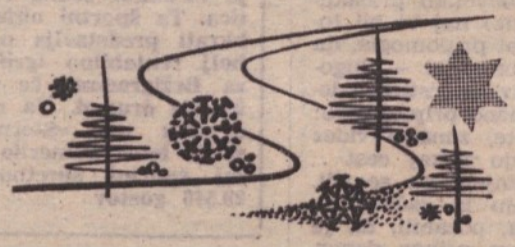

ELEKTRO Ljubljana

enota Ljubljana - okolica
Vsem občanom želimo
srečno novo leto 1968

Cicibani so postali pionirji

Ob Dnevu republike so imeli na osnovni šoli Ježica prisrčno slovesnost. Razvili so prapor pionirskega odreda, sprejeli 27 cicibanov v pionirsko organizacijo in proslavili Dan republike. Pionirji in pionirke so pod vodstvom svojih vzgojiteljec pripravili pester program. Na slovesnosti so bili mati in oče Danile Kumar, narodnega heroja, po katerem se imenuje pionirski odred na Ježici, ravnatelj osnovne šole Stožice Franc Čamernik, predsednik društva prijateljev mladine France Kunaver, predstavnica Zveze borcev Vika Sinčič in drugi. V imenu tovarne TONOSA, ki je bila pokrovitelj pri razvitju pionirskega prapora, je čestitala pionirjem Francka Cerkvenik.

Bil je zares semanji dan!

Nedeljsko popoldne na Gospodarskem razstavišču

— Vzemi lepo, zimsko nedeljsko popoldne, zamešaj zraven nekaj stopinj pod ničlo, postavi zmes na »Gospodarsko razstavišče« ter dodaj še zmešnjavo na železniškem peronu sredi poletne sezone, ravno prav uležan sejem — ne starejši kot nekaj desetletij, glavno ljubljansko tržnico z vsemi prodajalkami in gospodinjami sredi žiavhnega sobotnega dopoldneva, za pristnejši okus primešaj še malenkost, recimo sarajevskega bazarja in . . . dobiš novoletni sejem.

Zveni kot kakšne slabše vrste kuharski recept, ampak vse to lahko prav vsakemu uspe najti te dni na ljubljanskem »Gospodarskem razstavišču«, že ko se pripelješ izpod podvoza se vse skupaj začne. Parkirati nimaš kje, kot na glavnem ljubljanskem trgu, kadar se vse ljubljanske gospodinje zapodijo v nakupe. Pred samim vhodom te prešine misel, da je Egipt danes res naredil posel, kot se temu pravi in da je tudi izkupiček temu primeren. »Egipt« je namreč neke vrste slaščičarna v sodobni aluminijasti embalaži, pred katero je bila taka gneča, kot bi turški med in podobne orientalske slaščice zastonj delili. Komaj smo se prerinili mimo, že nam je udaril vsiljiv glas v ušesa.

— »Človeče, daj tistih dvesta dinara! Ne cjenkaj, pa nije to ništa dvesta dinara . . .«, z občutkom je glas dodal še, da je to izredno redka prilika, ko je njihova hiša strahov v Ljubljani in je s svojimi znamenitostmi pač na voljo vsem Ljubljančanom, ki so pripravljeni odšteti »dvesto dinara«. Prav gotovo so bili ljudje že od tega tako prestrašeni, da jim ni bil otreba v hišo strahov, ki je obljubila še vse hujše grozote, kot jih je izvajal njen »prefinjeni« napovedovalec.

Avto za 300 dinarjev, je obljubljal napis na blagajni in kdor jih je odštel, se je lahko tistih bore nekaj minut bolj ali manj uspešno zaletaval z električnim »rent a car« v druge »rent a car« — popolnoma brez bojazni, da bo imel opravka z miličniki, zavarovalnico ali promilami v tistih zoprnih zelenih cevkah, ki z napihnjeno sapo iz balončka tako rade spremenijo barvo.

Kljub temu pa z balončki te dni na »Gospodarskem razstavišču« nimajo opravka samo otroci. Največ težav baloni in balončki gotovo povzročajo staršem, ki se raznim vzklikom svojih otrok ne morejo kar sproti upirati.

»Oči, oči! Meni tudi balončka. Takega velikega hočem in rdečega in in . . . in na palici mora viseti! Kupi mi tak balonček, oči! In če je vse to podkrepljeno še z željnimi velikimi otroškimi očmi in obrazkom, ki je vsak hip pripravljen bruhniti v vesel smeh ali pretresljiv jok, potem pač »očitu« ne ostane drugega, kot da kupi balon. Lahko pa je namesto balona tudi medvedek, punčka, tank, sani in kdo ve kaj še vse.

Da se otroci zabavajo še drugače, nam je potrdila tudi gneča ljudi pred vrtiljakom, ki je načičkan z vsemi mogočimi in nemogočimi vozili od navadnega kolesa pa do helikopterja in prav posebnega kamiona z oznako »U. S. Army«, opremljenega povrh tega še s kupom plastičnih strojnic in celo z raketo »Polaris«! Za najmlajše želo zanimivo in privlačno vozilo in gotovo zelo vzpodbudno vpliva nanje, kajti rakete se kar gotovo bolj bojijo starši, ki pozorno spremljajo vsak gib otrok, ko se veselo vrtijo naokrog.

Na drugem koncu je svet avtomatov, biljardov in drugih ropotajočih stvari, glasbenih skrinj, iz katerih je odmeval »je-je« in se sozvočno mešal z narodnimi vižami, ki so skoraj sramežljivo kukale iz drugih zvočnikov. Nogometne in druge avtomate so neusmiljeno premetavale fantovske roke. Eden izmed teh potrpežljivih strojev je doživel zelo ostro kritiko dveh mladeničev, ki sta ga stresala, tolkla in za konec postavila še na glavo, a zaman, saj se žogica ni in ni hotela znova prikazati. Vsa čast tovarni, kjer so ga sestavili — mirne duše bi ji lahko zaupali izdelavo česar koli drugega.

Seveda tudi letos ne manjkata tisti čudoviti »elektronski« stroj ljubezenskih napovedi in aparat za merjenje zmogljivosti pljuč — ki sta nam že znana kot presneto poceni sejmarska lumparija.

Tudi čaplje so letale po razstavišču — bile so sicer lesene, ampak letale so in to v košarah in torbah svojih širokokrilih lastnic, ki niso pustile nobenega človeka pri miru s svojim:

— »Suveniri, vrlo poceni! Kupite!«

V obeh dvoranah »Gospodarskega razstavišča« se zasebni proizvajalci niso ustrašili nobene konkurence družbenih podjetij in so si na različne načine — ali pa z močnim glasom — skušali zagotoviti čim več odjemalcev. Med množico, ki je govorila, mrmrala, se kregala, brezglavo hodila okrog, v kateri so si stopali na noge in se suvali v zdrave ali pa revmatične kosti, kjer si lahko slišal otroški smeh in jok, kup želja ali prisrčno zbirko kletvic; je bilo videti, da ni veliko takih, ki bi prav zares kupovali. Tisti, ki pa so, so se v množici izgubili. Marsikdo tudi ni bil zadovoljen z izbiro blaga, kateremu se je na marsikateri stojnici poznalo, da je še do nedavna ležalo v skladišču. Za tako blago pa je tudi 10 odstotno znižanje premalo. Slišali smo tudi precej hudih besed prav na račun tega »vsemogočnega« znižanja, ki pa prav povsod na sejmu ni bilo znižanje, če lahko verjamemo nekaterim, ki so govorili: poglej, piše, da je znižano, pa sploh ni.

Najbolje se bodo na sejmu gotovo odrezali gostinci. Pri njih se je zmeraj nabiralo polno ljudi, ki niso samo gledali, ampak so tudi kozarce praznili. Sejem je pač sejem in ljudje rajši gledajo druge ljudi, sem in tja pa še v stojnice in steklenice. Táko je tudi pravo sejemsko vzdušje, ko otroci nosijo balone; utrujene otroke, ki samo še z očmi švigajo okrog, pa starši.

ERDO

»Fantje so neusmiljeno premetavali nogometne avtomate«.
Foto: E. Kaše

Kmetijska zadruga
Črnuče

vošči vsem članom in vsem Bežigrajčanom srečno novo leto 1968

Vodna skupnost
Ljubljanica–Sava
Ljubljana

Vsem Bežigrajčanom želimo srečno novo leto 1968

Šport na šolah

Veliko razumevanja in prizadevnosti

Vzporedno z obvezno šolsko telesno vzgojo, ki se odvija po učnih programih, se na naših šolah vse bolj uveljavlja športno-tekmovalna dejavnost učencev in dijakov. Na šolskem PTT centru in v šolskem centru Iskra so že pred dvema letoma ustanovili šolski športni društvi. V programu za prihodnje leto je, da bi podobna društva ustanovili na vseh srednjih in strokovnih šolah, na popolnih osnovnih šolah pa sekcije za posamezne panoge.

Zadnji dve leti so bili zlasti dijaki gimnazije in strokovnih šol zelo aktivni na športnih terenih. Dijaki in dijakinje gimnazije so, na primer osvojili naslov republiškio prvakov v šahu, košarkarice so zmagale na republiškem prvenstvu in gimnazijadi, atleti in atletinje so osvojili občinsko prvenstvo in zasedli drugo mesto na prvenstvu Ljubljane. Imeli so še veliko tekem v malem nogometu, rokometu in košarki ter srečanja v šahu in celo vajah na orodju. Pogosto imajo za tekmece tudi vojake iz vojašnice »Ljube Šercerja«.

Šolsko športno društvo na poklicni šoli Iskra združuje v sekcijah za smučanje, atletiko, odbojko, košarko, rokomet in planinstvo, približno 100 članov. Pozimi priredijo smučarski tečaj, spomladi se množično udeležijo pohoda po poteh partizanske Ljubljane, potlej pa gredo na taborjenje. Za uspešno delo jih je lani občinska zveza za telesno kulturo tudi nagradila.

Na šoli PTT šteje šolsko športno društvo približno 200 članov. Pred dvema letoma so s pomočjo uprave šole zgradili športni park z igrišči za rokomet, košarko in odbojko. Društvo ima sekcije za atletiko, namizni tenis, streljanje, košarko, rokomet in planinstvo. Nastopili so na številnih tekmovanjih, plodno pa je bilo tudi njihovo sodelovanje z vojaki iz vojašnice »Ljube Šercerja« in »Borisa Kidriča«.

Na Centru strokovnih šol sicer nimajo šolskega športnega društva, vendar pa se je na tej šoli, posebno v zadnjih dveh letih, športna dejavnost zelo razmahnila. Vseh 1.200 dijakov se z vodstvom šole na čelu udeleži pohoda po poteh partizanske Ljubljane. Dijakinje so osvojile ekipno prvenstvo Bežigrada v jesenskem krosu.

V Gradbenem šolskem centru sta med dijaki posebno priljubljeni košarka in odbojka. Morda pa je pri njih čutiti nekakšno zaprtost v svoj krog; neradi se udeležujejo skupnih nastopov, vendar pa je aktivnost v okviru šole in internata zelo pestra.

Na osnovnih šolah je doslej delovalo nekaj zelo uspelih krožkov. Učenci in učenke so dosegli tudi nekaj vrednih rezultatov. Na prvem mestu je šah; učenci osnovne šole »Borisa Kidriča« so bili pod vodstvom Borisa Kutina prvaki Slovenije, enak uspeh pa so dosegle učenke osnovne šole »Danile Kumar«. Letos je bila bežigrajska ekipa četrta na državnem prvenstvu. Tudi atletika in košarka sta na osnovnih šolah zelo priljubljeni športni panogi. Atletski klub Olimpija prav zdaj ustanavlja atletske krožke na osnovnih šolah, TVD Partizan Ježica in košarkarski klub Stadion pa košarkarske krožke.

Seveda je takšna športna dejavnost na naših šolah mogoča le ob polnem razumevanju vodstev šol in nesebičnem delu profesorjev in učiteljev telesne vzgoje. Obojega, razumevanja in prizadevnosti, za Bežigradom zares ne manjka, za kar gre šolam in učiteljem vse priznanje.

J. P.

Prvenstvo šol v košarki in odbojki

Občinska zveza za telesno kulturo Bežigrad bo spet organizirala zimsko prvenstvo osnovnih in srednjih šol v košarki in odbojki. Vsaka šola lahko sodeluje s poljubnim številom ekip. Prvenstvo se bo začelo takoj po zimskih počitnicah.

Na lanskem košarkarskem prvenstvu bežigrajskih šol so zmagali fantje in dekleta osnovne šole »Danile Kumar«, med srednjimi šolami pa »Iskra« pri fantih in I. gimnazija pri dekletih.

Delavske športne igre

IMP spet najboljši

Delavske športne igre, ki jih je organizirala občinska zveza za telesno kulturo Bežigrad, so zaključili s svečano proglasitvijo zmagovalcev, podelitvijo pokalov in plaket. Na prireditvi so se zbrali predstavniki delovnih kolektivov ter vodje ekip; ogledali so si tudi barvni film »Spartakiada« in se na koncu pomenili, kako bodo podobne igre organizirali tudi prihodnje leto.

Letošnje igre so se odvijale po ligaškem sistemu, v dveh delih, spomladi in jeseni. V malem nogometu je sodelovalo 12 moštev, v streljanju, šahu in namiznem tenisu pa po 8 ekip. Vsega je nastopilo približno 260 članov delovnih kolektivov, predvsem mlajših.

Predstavniki nekaterih ekip so bili na tekmovanju zelo disciplinirani: na igrišče ali v dvorano so vedno prišli ob napovedani uri. To velja za ekipe IMP, vojašnico »Ljube Šercerja« in »Energoinvest«. Nekateri pa so vzeli tekmovanje zelo neresno in neodgovorno in tako motili še druge. To so bile ekipe »Iskre-aparatov«, »Avtoservisa«, nogometaši »Elme« in še nekateri. Morda je bilo tekmovanje po ligaškem sistemu zanje prezahtevno, vendar pa je le tako mogoče zagotoviti, da tekmovanje traja dlje časa. Težave so bile tudi v tem, da za Bežigradom ni dovolj igrišč za mali nogomet in so ga igrali na Kodeljevem in v Šiški.

VRSTNI RED — MALI NOGOMET: 1. Edilit, 2. KS Savsko naselje, 3. IMP, 4. GP Bežigrad, 5. GP Grosuplje, 6. Avtoobnova, 7. Učne delavnice gluhih, 8. Modna oblačila, 9. Avtoservis, 10. Elma. ŠAH: 1. IMP, 2. GP Grosuplje, 3. GP Bežigrad, 4. Vojašnica »Ljube Šercerja«, 5. Termika, 6. Avtoobnova, STRELJANJE: 1. Vojaš. »Ljube Šercerja«, 2. IMP, 3. Energoinvest, 4. Elma, 5. Učne delavnice gluhih, 6. GP Bežigrad. NAMIZNI TENIS: 1. IMP, 2. vojaš. »Ljube Šercerja«, 3. KS Savsko naselje, 4. Avtoobnova, 5. Učne delavnice gluhih.

Pokal za najuspešnejši kolektiv na teh igrah so dobili športniki IMP.

TVD PARTIZAN BEŽIGRAD

Pridno delajo

● Mimo redne vadbe še rekreacija, izleti in delovne akcije

Vadba oddelkov pri TVD Partizan Bežigrad se je začela že v drugi polovici septembra. Lanski uspehi in pa želja, da v sezoni 1967-68 dosežejo še boljše rezultate na tekmah, so bili vzrok, da so že zgodaj začeli s sistematičnim delom. Člani Partizana Bežigrad so letos zasedli prvo mesto na republiškem tekmovanju v disciplini člani II. razred, nekateri posamezniki (člani, mladinci, mladinke ter pionirji in pionirke) pa so se izkazali s solidno uvrstitvijo na republiškem prvenstvu.

V novi sezoni so najmarljivejši pionirji, ki pod vodstvom Andreja Preglja že željno pričakujejo novih meddruštvenih tekem. Pionirjem in pionirkam je društvo posvetilo največjo skrb, saj bodo samo na ta način iz lastnih vrst vzgojili kader, ki bo ponovil nekdanje uspehe, ko je bil Partizan Bežigrad med vodilnimi društvi v Sloveniji. Pri tem pa jim primanjkuje vodnikov, posebno za ženske oddelke, in to zavira napredek telovadnih vrst.

V sezoni 1967-68 je vpisanih 57 pionirjev, 25 pionirk, 15 mladincev, 11 mladink, 2 članici in 63 članov — od tega 15 telovadcev - tekmovalcev, ostali pa so »rekreativci«. Člani društva so v oktobru nastopili na telovadnem nastopu v Mostah, za 22. december — dan JLA pa v vojašnici »Ljube Šercerja«. Igralci namiznega tenisa so premagali Savsko naselje, ČP Delo in SGP Gradis - centrala. Pomagali so tudi voditi in izvesti občinsko sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu.

V novi sezoni je društvo uvedlo dve novosti in sicer tečaj ritmike za pionirke in mladinke ter večer rekreacije (namizni tenis, mali nogomet, košarka), kamor vabijo starejše člane, ki ne telovadijo več aktivno. Ta večer rekreacije je ob torkih od 20. ure dalje.

Društvo je organiziralo tudi veliko izletov, posebno kolesarskih, v okolico Ljubljane ter zaključni društveni izlet junija v Bohinj, 10 članov pa se je udeležilo taborjenja na Osorju. Za 29. november pa so obiskali Taborsko jamo na Dolenjskem. Tudi pozimi bo društvo prirejalo izlete, saj je poleg vadbe potrebno tudi razvedrilo in oddih.

V novi sezoni je društvo razširilo upravni odbor, ker je članstvo pokazalo, da je voljno delati v društvu, in ker je spoznalo, da bo le tako kos vsem nalogam v novem letu.

Društvo je poleti obnovilo letno telovadišče ob telovadnici šole dr. Vita Kraigherja in z 856 prostovoljnimi urami dokazalo, da še ni zamrl idealizem in amaterstvo, pojava, ki sta čedalje bolj redka v našem športu.

F. S.

Planinci ob dograditvi planinskega doma na Mali planini čestitamo vsem svojim članom in prijateljem planin, ki so kakorkoli pripomogli k temu pomembnemu uspehu, hkrati pa želimo vsem skupaj

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1968.

PD Črnuče

Priprave v Dolu

Dolski smučarji se marljivo pripravljajo na republiško prvenstvo, ki bo letos v njihovem domačem kraju. Kot smo že poročali v eni prejšnjih številk »Zbora občanov«, bo od 18. do vključno 21. januarja v Dolu republiško prvenstvo v klasičnih disciplinah za vse oddelke. Spored tekmovanja, ki se ga bo udeležilo približno 150 tekmovalcev, bo naslednji:

Petek, 19. januarja, ob 15. uri skoki za klasično kombinacijo; ob 18. uri slovesna otvoritev prvenstva.

Sobota, 20. januarja, ob 9. uri start tekov: ml. mladinci 5 km, mladinke 3 km, članice 5 km, st. mladinci 10 km in člani 15 km; ob 18. uri sprejem za vse vodje ekip in vidnejše tekmovalce.

Nedelja, 21. januarja, ob 9. uri start mladinskih in ženskih štafet 3 × 5 km ter članskih štafet 3 × 10 km; ob 13. uri slovesen zaključek prvenstva , podelitev pokalov, plaket in nagrad zmagovalcem.

Kot smo izvedeli pri organizatorjih, bodo tekmovalci nastanjeni v Gospodinjski šoli v Grobljah pri Domžalah in v internatu Gradbenega šolskega centra ob Titovi cesti, na prizorišče tekmovanja pa jih bodo vozili z avtobusi.

J. P.

KOŠARKA

Turnir v Škofji Loki

Košarkarji Partizana Ježice so sodelovali na turnirju v počastitev občinskega praznika Škofje Loke. Poleg Ježice sta sodelovali še ekipi Kroja (Škofja Loka) in Triglava (Kranj).

V prvi tekmi je Ježica izgubila s članom I. slovenske košarkarske lige »Krojem«. Prikazali so sicer zelo dobro igro in bi lahko z malo več sreče tudi zmagali. V drugi tekmi pa je ekipa »Triglava« premagala Ježico. Poraz bi bil lahko manjši, vendar se je trener Ježice odločil, da igrajo predvsem mlajši in neizkušeni igralci, da si tako pridobijo izkušenj za naslednjo sezono.

Dva mladinca v reprezentanci SRS

Na izbirno tekmo kndidatov za republiško mladinsko košarkarsko reprezentanco sta bila določena tudi dva bežigrajska košarkarja, Slavko Lambergar (TVD Partizan Ježica) in Jože Perovšek (Stadion). To je lep uspeh, saj je prvič, da so med kandidati tudi bežigrajski košarkarji.

Trener mladinske reprezentance Slovenije Ostoj Kristan nam je dejal: »Na tekmo kandidatov za republiško mladinsko reprezentanco, ki se pripravlja za »Pokal republik«, sem izbral tudi Perovška in Lambergarja. Pokazala sta zadovoljivo igro, posebno Perovšek. Dokončno bom izbral 15 kandidatov, ki se bodo en teden pripravljali v začetku januarja.«

kob

INDUSTRIJSKI BIRO

podjetje za izgradnjo industrijskih objektov
Ljubljana, Parmova 33

prevzema in izvaja inženiringe
— za igradnjo in rekonstrukcijo industrijskih objektov za proizvodnjo celuloze in papirja,
— steklarne in elektroporcelan,
— oskrbo objektov s tehnološko in pitno vodo,
— čiščenje komunalnih in industrijskih odpadnih voda,
— oskrbo industrije s toplotno in električno energijo.

Izdeluje vsakovrstne projekte
— za področje gradbeništva — visoke, nizke in vodne gradnje, energetike, elektroinstalacij, ogrevalnih in cevovodnih instalacij, industrijskih instalacij in ventilacij, odpraševalnih naprav in strojnih konstrukcij
in ekonomske elaborate za vsa področja.

VSEM OBČANOM ŽELIMO USPEŠNO LETO 1968

ŠAH

Četrto mesto na državnem prvenstvu

Lep uspeh bežigrajske pionirske ekipe

Med pionirji v naši občini je šah že dlje časa ena najbolj priljubljenih iger. Posebno tam, kjer imajo na šoli šahovske krožke, pa dosegajo tudi zelo lepe uspehe. Tako so pionirji iz osnovne šole »Borisa Kidriča« v Savskem naselju že trikrat osvojili naslov republiškega ekipnega prvaka, njihov najuspešnejši posameznik, Marjan Novak, pa je bil prav tako trikrat najboljši v republiki. Prav nič slabše od pionirjev iz Savskega naselja pa niso pionirke iz šole »Danile Kumar« v Stožicah. Tudi one so že osvojile več prvih in drugih odličnih mest na republiških tekmovanjih.

Šahovski delavci v Kočevju pionirke iz šole »Danile so si pred meseci zadali kaj težko nalogo. Sklenili so organizirati prvo neuradno pionirsko moštveno prvenstvo Jugoslavije. Njihova zamisel je povsod naletela na dober odziv in so kmalu zbrali potrebna sredstva za organizacijo tako velikega tekmovanja. Ko pa so začeli zbirati prijave, se je zataknilo. Makedonski in črnogorski pionirji so obvestili prireditelje, da bi se prvenstva radi udeležili, vendar ne morejo zbrati toliko denarja. Vse je že kazalo, da bo prvenstvo padlo v vodo, ko so se prijavile ekipe iz Niša, Osijeka, Sarajeva, Zagreba, Delnic ter več slovenskih moštev. Organizatorji so zato še enkrat poslali vabila vsem močnejšim pionirskim šahovskim centrom in objavili, da bo tekmovanje 29. in 30. novembra v Kočevju.

V naši občini smo tako dobili vabilo v soboto, tekmovanje pa se je začelo v sredo. Seveda ekipa, ki smo jo lahko v tako kratkem času sestavili (vse priznanje gre občinski zvezi za telesno kulturo, ki je finančno omogočila naš nastop na tem tekmovanju), ni mogla biti najboljša. V Kočevje smo prišli kot eden izmed favoritov, obtičali pa smo le na četrtem mestu.

Takoj po prihodu so nas organizatorji obvestili, da iz neznanih vzrokov niso dopotovali pionirji iz Osijeka, Zagreba, Sarajeva in Delnic ter je edino moštvo iz druge republike ekipa Niša. To je vlilo naših pionirjem preveč neupravičene samozavesti in so že v drugem kolu visoko izgubili proti domačinom in tako ostali brez možnosti za najvišjo uvrstitev. Tudi do konca prvenstva niso igrali najbolje, vendar so vseeno dosegli najboljši rezultat proti zmagovitim gostom iz Niša.

Po končanem tekmovanju smo izračunali še vrstni red v vseh treh konkurencah (ekipa je namreč štela 4 starejše pionirje, 2 mlajša pionirja in 2 pionirki) Starejši pionirji naše občine so skupno s pionirji iz Niša zasedli prvo mesto, mlajši pionirji so bili tretji, pionirki pa sta dosegli predzadnje, peto mesto. Res je, da sta pionirki zaigrali pod pričakovanji in bi z malo boljšo igro pripomogli k osvojitvi 3. mesta, vendar jima je za tako veliko tekmovanje primanjkovalo izkušenj. Zaradi tega so se morali naši predstavniki zadovoljiti s četrtim mestom, s piče pol točke zaostanka za najmlajšimi mariborskimi šahisti.

Rezultati: N. mesto: Ljubljana-Bežigrad 1,5:6,5, Kočevje: Ljubljana-Bežigrad 5,5:2,5, Ljubljana-Bežigrad : Maribor 4:4, Niš : Ljubljana-Bežigrad 4,5:3,5 Ljubljana-Bežigrad : Ribnica 6,5:1,5.

Vrstni red: 1. Niš 29 točk, 2. Kočevje 24, 3. Maribor 23,5, 4. Ljubljana-Bežigrad 23, 5. N. mesto 14, 6. Ribnica 5,5.

B. K.

Hud poraz Ježičanov

V finalu badmintonskega tekmovanja za »Pokal Slovenije« je ekipa osemkratnega prvaka »Olimpije« visoko premagala Partizan Ježico 9:0. Ježičani so nastopili oslabljeni, saj so manjkali trije najboljši igralci: Škapin, Škof in reaktivirani Drinovec. To se jim je pripetilo prav v najvažnejšem dvoboju leta.

Poslovno združenje

GIPOSS

Gradbena industrijska skupnost Slovenije
Ljubljana, Titova 39, tel. 315-289

gradi
- stanovanjska naselja
- družinske hiše
- javne zgradbe
- turistične objekte
- industrijske objekte
- komunalne naprave
- garaže

po najnovejših gradbenih metodah z uporabo sodobnih materialov in kvalitetne opreme

Želi
vsem občanom Bežigrada
in vsem poslovnim partnerjem

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1968

VODIČ

Avto

Redna letna registracija motornih in priklopnih vozil bo od 25. decembra letos do konca februarja prihodnjega leta. Pri registraciji bodo lastniki motornih vozil plačali tudi obvezno zavarovanje in cestnino; denarja ne bo treba tako kot prejšnja leta poprej pošiljati po pošti. Letos je sprememba še v tem, da tistim, ki so registrirali vozila po 18. maju 1967 ne bo treba registrirati vozil zdaj, temveč takrat ko jim bo potekel enoletni rok, se pravi maja 1968.

Vsem lastnikom vozil bodo poslali na dom navodila za registracijo in vse potrebne tiskovine; tam bo tudi navedeno, kdaj pridejo na vrsto.

Silvestrovanje

Na Gospodarskem razstavišču v dvorani A: prireja hotel »Šimnovec«, igrala bosta ansambla Alojza Slaka in Mojmira Sepeta, pela bosta Majda Sepe in Nino Robič. Silvestrovski menu z rezervacijo velja 6.800 S din (juha, mesna plošča — piščanec, dunajski zrezek, pečenka, razne solate, torte, steklenica Biser Slovina in kava s smetano). Rezervacije v recepcijski pisarni Gospodarskega razstavišča (od 10. do 12. ter 15. do 18. ure), telefon 311-324.

Avtokamp na Ježici — (Štern«): silvestrovski menu velja 5.000 S din (mrzla predjed, juha, glavna jed, sadje, torta in kava). Igral bo orkester Janeza Papeža. Rezervacije na tel. 341-113.

Festivalna dvorana (»Soča«), za Gospodarskim razstaviščem: silvestrovski menu velja 5.000 S din (v glavni dvorani), zraven glavne dvorane pa 4.000 S din. Igral bo orkester Chorus, konferansje bo plesni mojster Jenko. Rezervacije na tel. 316-124 (od 8. do 12. ter od 17. do 19. ure).

Gostilna Pečnikar, Šentjakob ob Savi 13: pijača in jedača preskrbljena, za prijetno razpoloženje bo poskrbel domači ansambel.

Gostilna »Rogovilc«, Črnuče 91: silvestrovski menu z buteljko vina, sadno kupo, poticо ter kavo s smetano velja 4.000 S din. Pripravili bodo glasbo s plošč.

DPD »Svoboda« Stožice, Omahnova ulica 2; za jedačo in pijačo poskrbljeno, igrali bodo »Posavski gadje«.

Avtobus

VOZNI RED ZA AVTOBUSE, KI VOZIJO V DOL:

Odhodi iz Ljubljane:

6.35 (Š), 7.30 (Š), 8.00 (Č), 12.15 (Š), 12.20 (Č), 13.15 (Š), 14.10 (Č), 14.20 (Š), 15.30 (Š), 18.20 (Č), 19.40 (Š), 22.30 (Č).

Odhodi iz Dola:

5.12 (Š), 5.20 (Č), 5.58 (Č), 6.12 (Š), 7.22 (Š), 9.35 (Č), 12.12 (Š), 13.10 (Č), 13.43 (Š), 16.27 (Š), 18.20 (Č), 18.42 (Š).

Š — vozi skozi Šentjakob, Č — vozi skozi Črnuče.

Kino

MLADINSKI KINO »SOČA«

(Akademski kolegij, Trg VII. kongresa, za Gospodarskim razstaviščem). Predstave vsak petek, soboto, nedeljo in ponedeljek ob 15., 17 in 19.30 uri, ob nedeljah matineja ob 10. uri.

Od 30. dec. do 2. jan. ameriška komedija »JUNAKI VELIKIH DIRK«, od 5. do 8. jan. ameriško-italijanski avanturistični barvni film »ZLATA PUŠČICA«, od 12. do 15. jan. amer. barvni film »DIVJA REKA«, od 18. do 22. jan. amer. barvni film, poln akcij in humorja »VRAŽJI FANTJE NA LETEČIH ŠKATLAH«.

KINO ČRNUČE:

(Zadružni dom)

Predstave v sredah ob 19.30 in sobotah ob 19.30, v nedeljah ob 17 in 19. uri.

30. in 31. dec. sovjetski barvni film »ZVEZDA NA LEDU«, 3. jan. franc. komedija »JOJO«, 6 in 7. jan. franc. barvni film »ZANDAR IZ SAN TROPEZA«, 10. jan. franc. film »ZLATI TRIUMF«, 13 in 14. jan. franc. barvni film »TRIUMF STROGOVA«, 17. jan. slovenski film »ZGODBA, KI JE NI«, 20. in 21. jan. amer. barvni film »ŽIVETI SVOBODNO«.

KINO SAVLJE

(Prosvetni dom)

Predstave v sobotah ob 20. uri, v nedeljah ob 16 in 19. uri.

30. dec. (ob 20. uri) in 31. dec. (ob 16. uri) nemški barvni film »ZAKLAD V LONDONSKEM STOLPU«, 1. in 2. jan. amer. barvni cinemaskop film »REVOLVERASI RANCA CASSA GRANDE«, 6. in 7. jan. japonski cinemaskop film »ONIBABA«, 13 in 14. januarja amer. barvni film »TOPKAPI«, 20. in 21. jan. amer. barvni cinemaskop film »SPARTAK«.

Treningi

TVD PARTIZAN ČRNUČE, telovadnica osnovne šole »Maksa Pečarja«: Odbojka — torek in petek od 19.30 do 21.30, košarka — ponedeljek in četrtek od 19.30 do 21.30. V okviru šolskega športnega društva: namizni tenis — torek od 14.20 do 16.05, košarka — (I. skupina) torek od 16.10 do 17.45, (II. skupina) četrtek od 17.00 do 18.35; atletika — četrtek od 15.20 do 16.55. Treningi šoskega športnega društva so vsak drugi teden.

TVD PARTIZAN JEŽICA, telovadnica na Ježici, Kališnikov trg 5 in v osnovni šoli »Danile Kumar«, Godeževa 11. Košarka — člani ponedeljek in četrtek od 20.30 do 22.00; članice torek od 19.30 do 21.00, četrtek od 19.30 do 21.00 (na Ježici), petek od 20.30 do 22.00; mladinci ponedeljek in četrtek od 19.30 do 20.30; mladinke sreda in petek od 19.30 do 21.00. Šolski krožki pod pokroviteljstvom TVD Partizana Ježica: pionirji torek in četrtek od 18.00 do 19.30; pionirke sreda in petek od 18.00 do 20.00. Badminton — mladinci in mladinke torek in petek od 21.00 do 22.00; pionirji in pionirke ponedeljek in petek od 19.00 do 21.00 (v telovadnici na Ježici).

TVD PARTIZAN SAVSKO NASELJE, telovadnica v osnovni šoli »Borisa Kidriča«, vhod skozi avlo šole: košarka — pionirji ponedeljek in četrtek od 19.00 do 20.0.; mladinci in mladinke ponedeljek in četrtek od 20.00 do 21.00; člani ponedeljek in četrtek od 21.00 do 22.30.

ATLETSKI KLUB »OLIMPIJA«: fantje — sreda od 19.00 do 21.00 (telovadnica v osnovni šoli »Mirana Jarca«, Ipavčeva ulica 1). petek od 19.00 do 21.00 (telovadnica v gimnaziji, Peričeva 12); dekleta — ponedeljek in četrtek od 19.00 do 21.00 (telovadnica osnovne šole »Mirana Jarca«).

KOŠARKARSKI KLUB »STADION«, telovadnica Gradbenega šolskega centra, Titova 98, vhod iz Dimičeve ulice: člani — ponedeljek od 19.30 do 21.00, sreda od 21.00 do 22.30; mladinci — ponedeljek od 21.00 do 22.30, sreda od 19.30 do 21.00, nedelja od 9.00 do 11.00; šolski krožki v telovadnici osn. šole »Mirana Jarca«, Ipavčeva 1 pod pokroviteljstvom košarkarskega kluba »Stadion«: pionirji — torek in petek od 18.30 do 20.00; za pionirke uprava šole še ni določila urnika.

ZBOR OBČANOV

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana—Bežigrad. Izhaja vsak mesec. Ureja uredniški odbor. Predsednik uredniškega odbora: Joško Pirnar. Odgovorni urednik: Janez Snoj — Cena izvodu: 40 starih dinarjev, letna naročnina 300 starih dinarjev, za delovne organizacije tisoč starih dinarjev. — Tekoči račun pri NB 501-8-319/2 — Rokopise in slike pošiljajte na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 33. — Tiska ČP »Delo«.

ČESTITAMO

Obletnice

Marija Leban iz Smoletove ulice 15, je 25. decembra dopolnila 87 let.

Anka Černelč iz Titova ceste 41, je 5. decembra dopolnila 86 let.

Tomislav Iglič iz Hranilniške ulice 13, je 21. decembra dopolnil 86 let.

Andrej Berce iz Livarske ulice 4/I, je 30. novembra dopolnil 83 let.

Jože Fistrič iz Vodovodne ceste 40, je 13. decembra dopolnil 82 let.

Anton Gostič iz Topniške ulice 3 a, je 14. decembra dopolnil 82 let.

Ivan Kocijan iz Livarske ulice 12, je 21. decembra dopolnil 82 let.

Franc Prašnikar iz Titove ceste 90, je 1. decembra dopolnil 82 let.

Josipina Vončina iz Titove ceste 141, je 1. decembra dopolnila 81 let.

Franja Benko iz Titove ceste 111, je 5. decembra dopolnila 80 let.

Franc Gamze iz Linhartove ceste 9, je 2. decembra dopolnil 80 let.

Dr. Mate Suhač iz Staničeve ulice 20, je 25. decembra dopolnil 80 let.

Neža Kokalj iz Vodovodne ceste 74, je 25. decembra dopolnila 78 let.

Anton Kralj iz Sketove ulice 7, je 23. decembra dopolnil 78 let.

Delovni jubileji

20 let so člani delavnega kolektiva »Inštalacija«

Alojz Bajec, Rajko Bašin, Franc Bokavšek, Anton Briški, inž. Evgen Gogala, Franc Iglič, Janez Jager, Anton Krašnja, Vinko Peternel, Franc Pipan, Alojz Pokopec in Karel Uran.

15 let so v »Inštalaciji«:

Albin Berdnik, Matevž Grčar, Milko Grgič, Franc Jaklič, Stane Lunar, Jože Plevsec, Bož'dar Perko, Alojz Peterca, Jože Prinčič, Jože Robas, Alojz Saje, Drago Smole, Jože Tratar, Ivan Zupančič in Franc Zupančič.

10 let so v »Inštalaciji«:

Rajko Banjac, Jurij Dolinar, Stane Erjavec, Jože Flajnik, Vladimir Gerbec, Anton Gliha, Cirila Golobič, Janez Gradišar, Narcis Gregorič, Rajko Jankovič, Janez Jenko, Janez Kante, Janez Katrašnik, Marija Kolarec, Janez Kovač, Srečko Kristan, Janez Kunstelj, Franc Kunstar, Mara Logar, Ferdo Martinjak, Drago Novak, Ivan Pirnat, Marjan Prijatelj, Miroslav Purger, Peter Reberšek, Franc Sever, Franc Smrtnik, Mirko Sebenik, Alojz Šimec, Milan Škrbec, Dominik Švigelj, Jože Tomše, Danijel Vončina, Nikola Vračar, Vlado Zibelnik, Franc Žlebnik, Stanko Žlogar in Milan Žmavc.

15 let so člani delovnega kolektiva »Agroobnove«:

Ignac Golob, Ciril Horvat, Franc Juha, Jože Vodan, Pavel Zver in Štefan Zver.

10 let so člani delovnega kolektiva »Astre«:

Ana Berlič, Ivan Duša, Jože Jeraj, Edo Meke, Vera Novotny, Dragica Pišek, Marjan Požun, Peter Vidic in Štefka Žgur.

10 let so člani delovnega kolektiva »Termike«:

Ante Antolović, Janez Bajžel, Stjepan Bunić, Franc Flander, Franjo Haletsberger, Martin Herić, Andrej Horvat, Aleksander Jaklin, Leon Janež, Hamdi Karadja, Slavko Kokot, Jože Komočar, Franc Kunstelj, Anton Lubec, Minka Marn, Stevo Meteš, Janez Muršič, Marija Najger, Jože Najger, Ivan Najger, Milka Nedeljković, Jože Novak, Rudi Novak, Franc Platiše, Ivan Prelog, Albert Puh, Drago Rečnik, Danilo Rudak, Minica Skok, Tatjana Šmid, Janez Stremfelj in Pavel Stremfelj.

KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. sredstvo za škropljenje drevja, 8. spaka, nakaza, 13. naša množična telesnovzgojna organizacija. 15. silen vihar, 16. dodatek pogodbi, privesek, 17. avtomobilska oznaka Valjeva, 18. pometača, 19. ovinek, serpentina, 20. strina, materina sestra, 22. moštvo, ekipa (angleško), 23. ime popevkarice Štefok, 24. sredozemska zimzelena rastlina, 26. kazalni zaimek, 27. angleški ekonomist, Nobelov nagrajenec za mir l. 1949. (J. Boyd), 28. velika morska riba, 29. začetnici prvega slovenskega pesnika, 31. slovenski borec za svobodo, po njem se imenuje šola za Bežigradom, 34. tvor, gnojna bula, 35. zemljepisni pojem, 37. na papir narisan model za obleko, 38. moško ime (Vincenc), 39. listek, ki nam ga izstavijo pri nakupovanju, 41. gora v Švici, 42. stara votla mera, 43. ostra resa pri klasu, 44. reka, ki teče tudi skozi našo občino, 46. žig, štampiljka, 47. pisec člankov, novinar.

NAVPIČNO:

1. pristroj, naprava, 2. zgodnje vino, 3. žensko ime, 4. palica za čiščenje pluga, 5. divja mačka, v Evropi že skoraj iztrebljena, 6. predlog, 7. počivališče zaslužnih mož za Bežigradom, 8. morska ali rečna riba, 9. tepec, bebec, 10. gledališki igralec, 11. domače žensko ime, 12. glavno mesto Jordanije, 14. Zolajev roman o pariški prostitutki, 20. zadnji celjski grof, 21. mitološki grški junak, nepremagljiv dokler se je dotikal zemlje, 24. Talisova oranžada, 25. tonovski način, 27. teroristična razbijaška organizacija v stari Jugoslaviji, 29. rojstni kraj pesnika Župančiča, 30. izdelovalec vreč, 31. pred kratkim porušena gostilna za Bežigradom, 32. gomila, zadnje počivališče, 33. kraj ob cesti Črnuče—Litija, 34. nogometni klub iz Zenice, 35. vrela voda, 36. plemena, pasme, 38. nogometaš ljubljanske Olimpije, 40. perje pri repi, 42. staroegipčanski bog, 45. začetnici ameriškega pisatelja, Nobelovca leta 1930.

Sestavil: L. Bradeško

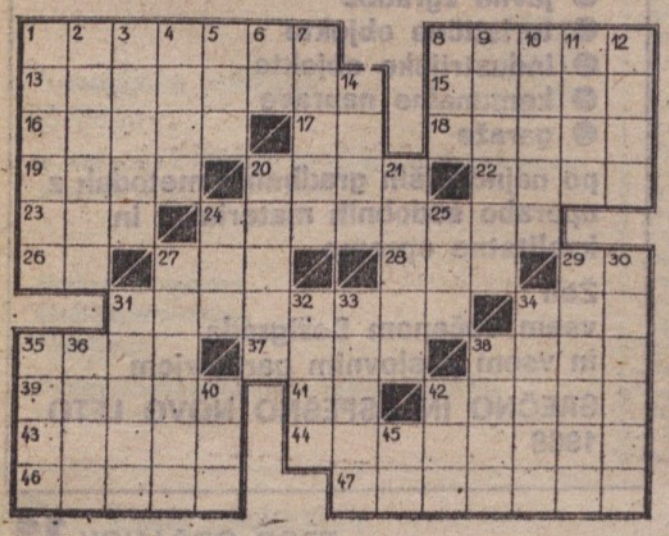

RESITEV KRIŽANKE IZ PREJSNJE ŠTEVILKE

Vodoravno:

1. triolet, 8. ataka, 13. Ruski car, 15. kelih, 16. ostrv, 17. Be., 18. ISKRA, 19. bira, 20. polk, 22. takt, 23. eja, 24. toreador, 26. Ca, 27. JAT, 28. dan, 29. SP (Sloven. ski pravopis), 31. remorker, 34. sto, 35. staž, 37. poot, 38. atom, 39. vodič, 41. Mr. (Mister), 42. klapa, 43. Anica, 44. Bežigrad, 46. kačar, 47. Sumatra.

Navpično:

6. e. c. (exempli causa).

Kozerija – posebej za Silvestrovo

Bežigrajska reorganizacija 1968

SUPER DE LUXE (MINI)

▷ Ni res,
▷ da je res,
▷ da ni res

Razširjena skupnost bežigrajskih občanov, ki niso aktivni člani nobene družbeno-politične organizacije, niti športno - rekreacijskega društva znotraj niti zunaj občinskih meja, je na zadnjem simpoziju na temo »Problemi« poglobljeno razpravljala o vseh perečih vprašanjih in sprejela nekaj ustrezajočih predlogov in sklepov. Predosnutke predlogov in sklepov na kratko povzemamo v naslednjem prispevku.

1. Z ozirom na obzir, da so vsi vodilni ljudje na občini honorarno zaposleni po vprašanjih občinske problematike, bi bilo umestno, da bi se tudi redni občinski uslužbenci odpovedali redni zaposlitvi in postali honorarci. Redno se lahko zaposle kjerkoli drugod, samo da ne bodo po nepotrebnem obremenjevali občinskega proračuna.

2. V svrho boljše družbene prehrane glede na bližajoči se deljeni delavnik, naj bi končno veljavno dogradili obrat družbene prehrane — glej pod menze —, ki bo zmogel do 10.000 toplih obrokov dnevno, kakor je bilo predvideno pod poveljstvom enega bivših županov.

3. Betonski spomenik na GR naj se spremeni v reklamni spomenik, tako da nam ne bo prinašal vsako leto samo 8 milijonov Sdin za tisti Rhodiatoce kot doslej, temveč vsaj desetkrat toliko.

4. Vsem starim in mladim upokojencem naj občinski proračun zagotovi po 200 do 300 Ndin dopolnilne pokojnine, da ne bodo več ogrožali centralni sklad socialnega zavarovanja z vedno novimi in novimi prošnjami. Ključ za razdeljevanje večjega ali manjšega dodatka je naslednji: stari upokojenci do 200 novih dinarjev, mladi 300 novih dinarjev.

5. Bolezni vseh vrst — tudi zobobole — bomo odslej planirali. Vsak občan ima pravico zboleti enkrat na dve leti. Zobe pa bomo samo še ruvali. Kdor se želi posebej zdraviti, naj obišče kmečkega dohtarja v Dobu ali naj si priskrbi zalogo taužent rož, kamilic in podobnih naravnih zdravil.

6. Rebalans občinskega proračuna mora zagotoviti dovolj denarja za šport in rekreacijo. V roke naj bi ga vzeli takoj po novem letu in z njim poravnali obljube.

7. Rekreacijski center na Ježici bo prihodnje leto dobil tri olimpijske bazene. Enega pod streho, dva pod milim nebom. Četrti bazen bomo gradili nekje sredi občine, hkrati pa bomo dogradili tudi tistega v Savskem naselju, tako da ne bo poleti zamrznjen.

8. Vse še nelegalizirane črne gradnje bomo takoj legalizirali oziroma začeli odpirati lokacije za privatne hiše na vsem arondiranem območju ob Savi, pa tudi ob kamniški železniški progi. V izjemnih primerih bodo privatniki lahko gradili povsod, kjerkoli bodo dobili gradbeno zemljišče. Vsi prispevki za individualno gradnjo ne bodo presegli 1 milijon novih dinarjev.

9. Naselje brez imena v Tomačevem bo ostalo rezervat za graditelje, ki ne premorejo denarja. Tu lahko gradi vsakdo, kar in kakor hoče.

10. Filmsko mesto ob Savi bo postalo center za rekreacijo mladine. Tu se bodo lahko urili v kavbojskih in podobnih spretnostih mladi iz Savskega naselja, za katere je naša občina doslej pokazala premalo razumevanja.

11. Za planinsko kočo na Mali planini bo občinska skupščina odredila potreben denar, tako da bo že januarja na voljo šolski mladini za smučanje in počitnice.

12. Vsi vodilni uslužbenci gospodarskih organizacij, ki so se preusmerili ali se preusmerjajo v privatnike, bodo dobili 10 milijonov novih dinarjev brezobrestnega kredita na 100 starih let za razvijanje svoje dejavnosti.

13. Kdor se ne strinja s tem predosnutkom predloga, ki se je sprejel na razširjeni skupnosti bežigrajskih občanov sam od sebe, je lahko tudi proti. To je potem njegov problem.

Predsednik komisije za pripravljanje predosnutkov predlogov pri razširjeni skupnosti bežigrajskih občanov.

Predsednik:
Nikolič Lapajnetović, l. r.

mercator

NOVOLETNA REKLAMNA PRODAJA

za gospodinjstvo, za dom, za novoletna darila nudi za novoletne praznike vse kar želite

- mrežna pečenka 19 N din kg
- Rum FRUCTAL 9 N din ltr
- Encijan BELSAD 9 N din ltr
- Pelinkovec BELSAD 9 N din ltr
- Sardine ISOLA BRAND 1,8 N din
- Rozine grške (proiz. 1967) 5,8 N din kg

Prijetno novoletno praznovanje vam želi Mercator

Srečno in uspešno novo leto 1968 želi kolektiv AGROOBNOVA gradnje in melioracije Ljubljana